

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, BIRŽELIS — JUNE — 14, 1985

Nr. 116

„Aušra“ Nr. 43(83)

Per audras Lituanika skrenda

(Tęsinys)

Tik tolimojo radijo bangomis be perstojo mus pasiekia žinios apie iškilmingus šios dienos minėjimus už geležinės uždangos visame pasaulyje, kur tik gyvena lietuviai.

Taip Amerikos lietuviai jau VII.4 gausiai susirinkę prie didingo Dariaus ir Girėno paminklo Market parke, iškilmingai paminėjo šį jubiliejų, kuriame kalbėjo Čikagos garbės gen. konsulė Daužvardienė, tautinės ir religinės giesmės giedojo Čikagos lietuvių choras ir solistas A. Brazys.

Net Lenkijos lietuviams nereikėjo slapstytis nuo komunistinės valdžios pareigūnų pikto žvilgsnio. Jie galėjo ne tik garsiai kalbėti ir rašyti apie šias metines, bet drąsiai būriuotis ir melstis

„Lituanikos“ katastrofos vietoje Soldine-Muslibože.

Tebūna šios metinės pamoka okupantams, kad per 43 tironijos metus mūsų širdyse dar neužgeso patriotizmo ugnis, kad istorijos taip lengvai neišbrauks iš mūsų sąmonės.

Slinks metai, padidės jubiliejinės datos, bet ateis kasmet ši diena — liepos 17-ta. Mūsų naujoji karta, pakrikštyta nemarių lakūnų vardais, uždegs dar ne vieną šimtą žvakučių prie didvyrių kapų, kurių liepsna nustelbs atėjusių aukuro šviesą. Dar ne kartą iš jų veržlių krūtinų skambės čia ne tik „Marija, Marija“, bet ir „Lietuva, Tėvyne Mūsų...“

Kaunas, 1983.VII.19.

V. Rimas

„Kronika“ gyva!

Sunku šiandien suvokti, kaip dabartinėmis sąlygomis „LKB Kronika“ gali egzistuoti. Anais Lietuvos Atgimimo laikais negalėjo ilgai išsilaikyti tokie laikraščiai, kaip „Aušra“, „Varpas“ ir daugelis kitų net turėdami geresnės veiklos sąlygas. O „Kronika“ gyva! Jau dvylika metų ji šventai vykdo savo pareigą, nežiūrint, kad prieš skelbiamą tiesos žodį stoja visos tautos pasaulis su savo ištikimaisiais pagalbininkais: melu, smėžtu, klaida, išdavyste, prievarta. Tačiau ji gyva, nes joje kalba pati tikintoji liaudis, pati paniekintoji tauta, nes „vox populi-vox Dei“, nes „Galybių Viešpats mus gina, mus Visagalis Dievas globoja...“

(Bus daugiau)

Gandhi Washingtonė

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas labai šiltai priėmė Baltuosiuose rūmuose Indijos premjerą Rajivą Gandhį. Savo sveikinimo kalboje prezidentas pabrėžė, kad JAV siekia išplėsti susitarimą ir pagilinti bendradarbiavimą tarp abiejų šalių, nes Amerika labai vertina Indijos draugiškumą, kurio pagrindas yra demokratiniai idealai. Prezidentas pagyrė premjero idealizmą ir vado savybes.

Atsakydamas premjeras pakartojo pakvietimą prezidentui Reaganui aplankyti Indiją. Privatiname susitikime Gandhi išreiškė Indijos susirūpinimą dėl galimybės, kad Pakistanas gamina atominius ginklus. Jis išreiškė nepasitenkinimą, kad Pakistanas gauna nemažą karinę JAV paramą.

Vėliau, po priešpiečių valstybės departamente, Gandhi pasakė reporteriams, kad Pakistanas gaunami ginklai nėra vien gynybos reikalingi. Amerikiečiai tvirtina, kad Pakistanui ginklai reikalingi jo saugumui nuo Sovietų Sąjungos grėsmės sustiprinti. Premjeras nurodė, kad tarp Pakistano gaunamų ginklų yra ir jūros laivyno raketos, kurios skrenda vandens paviršiumi. Tokie ginklai Pakistanui netinka kalnuotose Afganistano vietovėse.

Indijos politika Afganistano klausimu, pasakė Gandhi valstybės departamente,

pagrįsta principu, kad jokia valstybė neturėtų kisti ir kitos valstybės vidaus reikalus.

Teroristai gavo daug užsakymų

Roma. — Popiežiaus atnato samoksininkų teisme turkas teroristas Agca vėl minėjo Sovietų Sąjungą. Jos agentai nusamdė turkų teroristų grupę susprogdinti Muenchene Amerikos išlaikymo radijo stotį — Radio Free Europe. Jie tai buvo kalbėta turkų grupės susirinkime Milane 1980 m.

Toliau Agca nurodė teisme, kad sprogimas prie minėtos radijo stoties buvo 1981 m. vasario mėn. Buvo sužeisti aštuoni asmenys.

Bulgarijos saugumas buvo užsakęs nužudyti Tuniso prezidentą Bourguibą. Maltos premjerą Mintoff ir lenką Lech Walesą, „Solidarumo“ steigėją.

Presbiterionų suvažiavimas Indianapoly patvirtino, kad abortai yra „asmeninis, moralinis pasirinkimas“. Pabrėžiama, kad abortas negali būti pasirenkamas dėl menkų motyvų: nepatogumų ar gėdos jausmo.

— Izraelis dėl lėšų stokos sustabdė kanalo iš Vidurės

Portugalijos sostinėje Lisabonoje vyko Europos Rinkos vadų suvažiavimas. Portugalija įsijungė į Rinkos gretas kartu su Ispanija. Žiomet Rinkos tarybai ir kelioms komisijoms vadovauja italai. Nuotraukoje sėdi: Italijos premjeras Bettino Craxi, Italijos užsienio reikalų ministras Giulio Andreotti ir Ispanijos premjeras Felipe Gonzalez. Dešinėje ploja Prancūzijos užsienio reikalų ministras Roland Dumas, šalia jo Portugalijos premjeras Mario Soares.

Vatikanio žodis Kanados sostinėje

Otava. — Žmogaus teisių žinovų — ekspertų — tarptautiniame studijų suvažiavime, kuris vyksta Kanados sostinėje Otavoje, vykdamas Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos nutarimą, gegužės 13 d. kalbėjo Apaštalo Sosto delegacijos pirmininkas, popiežiaus nuncijus Kanadoje arkivyskupas Angelo Palmas.

Arkivyskupas Palmas pirmiausia priminė, kad rugpjūčio 1 d. suėis lygiai 10 metų nuo baigiamųjų Helsinkio konferencijos susitarimų pasirašymo. Susitarimai buvo pasirašyti po ilgo, trejus metus užtrukusio, darbo. Ne tik pasirašiusių kraštų vyriausybės, bet ir tautos susitarimus priėmė su pritarimu ir nauja viltimi. Susitarimus valstybių vyriausybės tarp kitų dalykių įsipareigojo pastoviai gerbti pagrindines žmogaus teises ir laisves tarpusavio santykiuose ir tiek bendrai, tiek atskirai dėti visas pastangas, kad šios teisės bei laisvės būtų visur ir tikrai respekтуojamos. Deja, — apgailestavo Vatikanas delegacijos pirmininkas, — kai kuriuose šį įsipareigojimą priėmusiuose kraštuose žmogaus teisių, ypač jo religinės laisvės pagerbimas per dešimt metų nėra padaręs jokios pažangos.

Apie konkrečius žmogaus teisių, ypač jo religinės laisvės pažeidimus Sv. Tėvo atstovas arkivyskupas Palmas kalbėjo antrame savo pranešime gegužės 20 d. Nors pranešime nebuvo minėta Lietuva, bet išsuminėti konkrečių faktų buvo aišku, kad kalbėtojas prieš akis turėjo kaip tik dabartinę Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtį Lietuvoje. Vatikanas delegacija yra įsitikinusi, — kalbėjo popiežiaus nuncijus arkivyskupas Palmas, — kad religinė laisvė nėra respekтуojama ten, kur jaunuoliai, apsisprendusiems už kunigystę ar už vienuolij gyvenimą, yra įvairiais būdais trukdoma realizuoti savo pašaukimą. Negali būti kalbos apie religinę laisvę ten, kur kunigams yra kliudoma atlikti savo kunigišką tarnybą, kur yra griežtai kontroliuojama jų sielovadinė veikla, kur ne vienas kunigas yra tardomas, suimamas ir nuteisiamas už veiksmus, kurie yra susiję su jų kunigiška tarnyba. Dėl šių nuolatinių varžymų ir kliūčių

daugelyje parapijų tikintieji yra pasilikę be kunigo ir daugelyje vyskupijų — be vyskupo.

Argi gali būti kalba apie religinę laisvę, — tęsė arkivyskupas Palmas, — kai šeimom nėra leidžiama pagal savo religinius įsitikinimus auklėti vaikus? Arba dar blogiau: kai vaikai yra priimami auklėjimas, priešingas tėvų ir vaikų religiniams įsitikinimams.

Negana to, didelį rūpestį tėvams kelia vaikų ateitis. Jie žino, kad vien dėl to, kad yra tikintys, jų vaikai bus kliudoma įstoti į aukštąsias mokyklas pasirinkti norimą profesiją, bus užkirstas kelias į mokslinę ar profesinę karjerą. Toliau Vatikanas atstovas priminė, kad tarp Helsinkio susitarimų pasirašiusių kraštų yra tokių, kuriuose net kelis milijonus narių turinčiom tikinčiųjų bendruomenė — kaip Rytų apeigų katalikų bendruomenė Ukrainoje — nėra pripažinta teisė legaliai egzistuoti... Priminė ligonines ir kalėjimus, kur tikintiesiems neleidžiama pasinaudoti religiniais patarnavimais. Tikinčiųjų bendruomenėms neleidžiama pasinaudoti socialinėmis komunikacijos priemonėmis: spauda, radiju, televizija. Net iš užsienio neleidžiama gauti religinės literatūros. Kliudoma palaikyti ryšius su Apaštalo Sostu ir su katalikų bendruomenėmis pasaulyje.

Baigdamas savo žodį Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos žmogaus teisių klausimais suvažiavime Otavoje, Apaštalo Sosto delegacijos pirmininkas arkivyskupas Palmas išreiškė viltį, kad padėtis artimoje ateityje galės pasikeisti ir bus galima pasiekti konkrečių rezultatų žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimo srityje.

— JAV karo laivynas labai sustiprino slapto informaciją apsaugą. Sekretorius Lehman paskelbė, jog, žmonių, kurie prieina prie slapto žinių, skaičius bus sumažintas per pusę. Bus paskirta daugiau valdininkų, kurie veiks kontržvalgyboje. Tuo pačiu metu Senato žvalgybos komitetas pradėjo svarstyti, kaip apsaugoti Ameriką nuo sovietų šnipų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Iš Washingtono, D.C., pranešama, kad birželio 11 d. Atstovų rūmai pagaliau priėmė Pabaltijo Laisvės dienos rezoliuciją, kurią paskelbs prezidentas R. Reaganas.

— Kinijos prezidentas Li liepos mėn. 23 d. atvyksta Amerikon. Prezidentas Reaganas jį pakvietė būdamas Pekine 1984 m. balandžio mėn. Su prezidentu atvyksta nemaža delegacija, kurioje bus jo žmona ir vicepremjeras Li Peng.

— Libano įvykiai sukelė gincus Arabų Lygos suvažiavime. Neseniai draugiškai sugyvenusios Libija ir Sirija susipyko. Libijos vadas Khaddafi savo kalboje reikalavo likviduoti šįjį milicijos Libane vadą Berri, nes jis įsėję pulti palestiniečius Beirute.

— Lenkijoje suimti 17 žmonių už tai, kad jie protestavo prieš kunigo teismą. Kunigas Marek Labuda, 26 m. amžiaus, gavo metus kalėjimo už Jędrzejow mokyklos okupavimą kartu su 300 studentų. Jie protestavo prieš kryžių pašalinimą iš klasių. Kitas kun. A. Wilczynski, 30 m., gavo 10 mėn. lygtinai ir 375 dol. baudą.

— JAV administracija labai spaudžiama žydų organizacijų ir 72 senatorių, kurie pasisako prieš ekonominę paramą Jordanui (250 mil. dol. dvejiems metams) ir prieš modernių lėktuvų bei priešlėktuvinės gynybos įrengimų pardavimą.

— Graikijos premjeras Papandreu spalio 19 d. lankysis Amerikoje. dalyvaus JT 40 m. sukakties minėjime. Graikų valdžios sluoksniui pareiškė, kad neplanuojamas premjero susitikimas su prezidentu Reaganu.

— Izraelio premjeras Peres surengė atsivėikinimo banketą išvykstančiam JAV ambasadoriui Samuel Lewis ir jo žmonai Sally. Ambasadorius ėjo pareigas nuo 1977 m. Baliaje nedalyvavo pramonės ministras Sharonas, kuris viešai kaltino ambasadoriu dėl JAV politikos Libane nepasisekimų. Nauju ambasadorium Izraelyje numatomas ligšiolinis ambasadorius Salvador Thomas Pickering, o jį pakeisti numatomas Edwin Corr, dabartinis ambasadorius Bolivijoje.

Izraelis netiki, kad žuvo Mengele

Jeruzalė. — Izraelio policijos nacių karo nusikaltėlių skyriaus viršininkas Menachem Russak pasakė, jog, jo nuomone, nacių karo nusikaltėlis dr. Mengele yra gyvas. Visi pareiškimai apie jo mirtį yra apgavystė, gerai suplanuota nukreipti dėmesį nuo Mengelio pėdsakų. Panašiai apie tą reikalą mano ir buvęs Izraelio saugumo viršininkas Issar Harel, kuris planavo 1960 m. Adolfo Eichmano suėmimą Argentinoje.

Jis pasakė, kad jis netikės, kad Mengele žuvo tol, kol tarptautiniai specialistai nustatys, kad prie Sao Paulo miesto rasti kaulai yra tikrai Mengelio.

Izraelio saugumiečių skepticizmas turi pagrindą, nes žinios apie Mengelio mirtį nėra pirmos. Dar 1948 m. amerikietis teisinis patarėjas Nurembergo teisme Telford Taylor informavo Washingtoną, kad dr. Mengele mirė 1946 m. spalio mėn.

Brazilijos policijos agentas, didelis nacių priešas iš Austrijos Erich Erdstein 1968 m. paskelbė, kad jis sekė dr. Mengele ir sugavo jį prie Paranų upės tarp Argentinos ir Paragvajaus. Įvyko susišaudymas, ir Mengele buvo persautas per kaklą ir krūtinę. Nebuvo žinoma, ar jis vėliau buvo išgelbėtas paragvajiečių. Vėliau, 1970 m., Pietų Amerikos spauda skelbė, kad dr. Mengele mirė ir buvo palaidotas netoli Asuncion miesto, kur ant jo antkapio įrašyta „Flores“ pavardė. Šiais metais buvo spaudos žinių, kad Mengele nusizūdė Portugalijoje, o neseniai Vokietų-Paragviečių santykių institutas paskelbė, kad, jo žiniomis, dr. Mengele mirė ir buvo sudegintas Bolivijoje 1976 m.

Atstovų rūmai paskyrė lėšas

Washingtonas. — Atstovų rūmai balandžio mėn. buvo atmetę paramą Nikaragvos laisvės kovotojams, siekiantiems pašalinti dabartinę komunistinę sandinistų chuntą. Trečiądienį tie patys Atstovų rūmai 248-184 balsais paramą sukilėliams paskyrė, — 27 mil. dol. Pabrėžiama, kad už tas lėšas negalima pirkti ginklų ar amunicijos, negalima pirkti karo mašinų, o tik drabužių, vaistų, maisto produktų. Be to, tos paramos negalima siųsti per CIA ar per gynybos departamentą.

Šį kompromisinį projektą, kuris dar bus aptartas su Senato atstovais, parėmė 175 respublikonai ir 73 demokratai.

Libane siaučia oro piratai

Beirutas. — Amerikietis Beiruto universiteto profesorius Landry Slade ir jo 18 metų sūnus William pateko į Libano oro piratų machinacijas. Jie bandė grįžti į Ameriką dalyvauti kito sūnaus mokslo baigimo išklmėse Atlantoj. Jų lėktuva pagrobė 5 ginkluoti arabai. Po 30 valandų, kai piratai keleivius paleido (o lėktuvą susprogdino ir sudegino), abu amerikiečiai su kitais šešiais keleiviais vėl bandė iškristi, tačiau ir tas lėktuvas buvo pagrobtas, šį kartą vieno pirato palestiniečio. Tas 160 keleivių paleido Kipro saloje.

Europos rinkos naujieji nariai

Madridas. — Birželio 12 d. Ispanija ir Portugalija buvo oficialiai priimtos į Europos ekonominę bendruomenę (Europos Rinką). Atskiros ceremonijos įvyko Portugalijos ir Jeronimo vienuolyno rūmuose ir Ispanijoje — Karaliskose rūmuose. Europos Rinkos narių skaičius paaužo iš 10 iki 12. Manoma, kad tas skaičius ir liks ilgesnį laiką. Portugalija ir Ispanija įsijungs į Europos parlamentą ir po ilgu diktatūros metų įžengs į laisvųjų, demokratinį Europos valstybių gretas.

Ceremonijose dalyvavo Rinkos valstybių užsienio reikalų ministrai ir Italijos, Olandijos, Airijos, Belgijos, Danijos bei abiejų naujųjų narių premjerai.

— Gorkio mieste Sacharovų namo langai uždenkti, niekas nematė Sacharovų ar jų automobilio jau du mėnesiai, rašo NYT korespondentas Serge Schmemann.

KALENDORIUS

Birželio 14 d.: Svč. Jėzaus Širdies. Etinas, Digna, Komotas, Aika.

Birželio 15 d.: Vitas, Leonidė, Tanvilas, Barita.

ORAS

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:26.

Saulėta, temperatūra dieną 75 l., naktį 55 l.

SPORTO APŽVALGA

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ

SPORTO ŽAIDYNĖS IR DETROITO L.S.K. „KOVAS“

LIŪDA RUGIENIENĖ

Pabaiga

„Tėviškės Žiburiai“ (1984.V.10) rašo: „Toronto įvyko 34-tos ŠALFAS žaidynės, kuriose dalyvavo 600 sportininkų iš New Yorko, Bostono, Clevelando, Chicagos, Londono, Hamiltono, Toronto“. Toliau tame pačiame straipsnyje rašoma: „susitikime sekantais metais Detroito 35-toje sportininkų šventėje“.

Liepos 3-7 dienomis Toronto buvo sukurta Laisvės Olimpiada. Ontario premjeras William G. Davis, šią Olimpiadą sveikindamas rašo, kad sudaromos sąlygos sportininkams pasireikšti tarptautinėje plotmėje ir „atkreipti visuomenės dėmesį šių valstybių nedalyvavimo Olimpiadoje. 1980 m. LO iš Detroito L.S.K. dalyvavo Rasa Orentaitė ir trečią vietą laimėjo moterų 200 m ir 400 m bėgime, bei buvo viena iš lietuvių 4 x 100 estafetėje, kurios laimėjo pirmą vietą. 1984 m. LO Toronto iš Detroito L.S.K. „Kovo“ buvo pakviesti dalyvauti: S. Solis, A. Rugienius, E. Silingas, P. Gražulis, R. Čekas, D. Mikalonis, R. Pikūnas, L. Gražulys.

Rugsėjo 1-2 dienomis Detroito L.S.K. „Kovas“ surengė golfo pirmenybes Bay Valley, Michigane. Žaidynės praradė buvo sudarytas komitetas: pirmininkas Vytas Petrušis, išdalininkas Ipolitas Janušis, žaidynių vadovas — dr. Raimundas Čerškus, leidinio redaktorius — Algis Rugienius, nariai — Stasys Klimas, Rimas Korsakas, Kazys Neverauskas ir Vitas Rugienius. Dalyvavo 101 žaidėjas. Varžytis vibose klasėse: meistrai A.B.C.D. moterų ir jaunių. Kiekvienais metais Detroitas surengia sezonines žaidynes ir iš jų išveda visų klasių laimėtojus.

Ledo ritulio komandos, be dalyvavimo ŠALFAS-gos metinėse žaidynėse, surengia savo turnyrus. Mūsų koviečiai yra jau kelis kartus pasikvietę komandas iš kitų miestų arba yra buvę pakviesti.

Jau prieš porą metų ŠALFAS-gos suvažiavime Clevelande koviečiai pasisilė rengti 1985 metų žaidynės, nes šiais metais ne tik žaidynės yra sukurta, bet ir mūsų klubas švenčia 35 metų jubiliejų. Į organizavimo darbą įsijungę sportininkai ir apylinkės lietuviai, sudaromi įvairūs komitetai, posėdžiujama savaitgaliais ir telefoniniais pasikalbėjimais. Su ŠALFAS-gos valdybos nariu Algij Bielskumi tariamasi beveik kas savaitę. Prie paruošiamųjų darbų mielai prisideda sekčių vadovai: Vytas Petrušis — golfo, Robertas Janukaitis — krepšinio, Antanas Grigaris — plaukimo, Algis Barauskas — lauko teniso, Donatas Ramanauskas — lengvosios atletikos, Jonas Šostakas — šaudymo, Algis Čekas — futbolo, Jurgis Jurgutis — šachmatų, Marijus Rauckis — ledo ritulio, treneriai: Antanas Racka, Viktoras Memėnas, Vytas Baukys, Jonas Grigaitis, Tomas Gedvila.

Šiais metais Detroito LSK „Kovas“ turi dvigubą uždavinį: suorganizuoti ir treniruoti savo komandas ir prarasti žaidynes. Laukiame apie 600, kaip kad pernai Toronte, ir stengiamės juos nuoširdžiai ir su lietuvišku vaišingumu priimti.

RED. PASTABA: Šis straipsnis, atspausdintas „Kovo“ 35 m. sukaktuviniame leidinyje, buvo rašomas prieš XXXV-tąsias ŠALFAS-gos žaidynes, todėl čia nėra šių vėliausių žaidynių „Kovo“ duomenų, jo pasiektų laimėjimų.

Golfas

DVEJUKIŲ TURNYRO LAIMĖTOJAI

Birželio 9 d. įvyko „geriausio kamuoliuko“ (best ball) dvejkųjų turnyras Silver Lake C.C. Pirmą vietą laimėjo S. Virpša ir dr. O. Nakas. Antrą vietą laimėjo dr. V. Dargis ir L. Dargis, o trečią — A. Lauras ir S. Plėnys. „Low gross“ laimėjo V. Vaitkus, vienu smūgiu geriau sulaukęs už T. Vaitkų. Aldona Vaitkienė primušė arčiausiai prie par 4 vėliavės iš dviejų smūgių. Prie par 3 vėliavės arčiausiai primušė J. Astrauskas. Visus laimėtojus sveikiname!

Kitas Č.L.G.K. golfo turnyras įvyks liepos 14 d., 10 val. ryto Old Oak C.C. (pas Lieponį). Visus kviečiame!

O.N.

Futbolas Chicagoje

TRENIRUOTĖS JAUNUOLIAM

Futbolo treniruotės berniukams ir mergaitėms, gimusiems 1975 m. ir vėliau, pradėdamos nuo birželio 17 d., pirmadieniais ir trečiadieniais, nuo 10 iki 12 val. ryte, Marquette Parko futbolo aikštėje, 69-ta ir California gatvės. Dėl tolimesnės informacijos, kreipkitės į futbolo klubo „Lituanicos“ patalpas, tel. 476-9100, ar skambinant H. Civińskiui, tel. 434-6523.

VYRŲ KREPŠINIO MEISTRAI

1951 — Chicagos „Perkūnas“
1952 — Chicagos „Perkūnas“
1953 — Toronto „Vytis“
1954 — Toronto „Vytis“
1955 — Brooklyno LAK
1956 — Chicagos „Neris“
1957 — Brooklyno LAK
1958 — Chicagos „Lituanica“
1959 — Detroito „Kovas“
1960 — Waterburio „Gintaras“
1961 — Waterburio „Gintaras“
1962 — Waterburio „Gintaras“
1963 — Chicagos „Lituanica“
1964 — Waterburio „Gintaras“
1965 — Detroito „Kovas“
1966 — Chicagos „Neris“
1967 — Chicagos „Neris“
1968 — Chicagos „Neris“
1969 — Chicagos „Neris“
1970 — Detroito „Kovas“
1971 — Chicagos „Neris“
1972 — Chicagos „Lituanica“
1973 — Detroito „Kovas“
1974 — New Yorko LAK
1975 — Bostono L.P.K.
1976 — Bostono L.P.K.
1977 — Chicagos „Neris“
1978 — Chicagos „Neris“
1979 — Chicagos „Neris“
1980 — Chicagos „Neris“
1981 — Chicagos „Lituanica“
1982 — Toronto „Aušra“
1983 — Toronto „Aušra“
1984 — Toronto „Aušra“
1985 — New Yorko LAK

Chicagos Lietuvių Golfo klubo 1985 m. valdyba. Iš k.: Pijus Stončius, Vilhelmina Lapienė, Vytas Vaitkus, Algis Liškūnas ir Arūnas Dagys.

Futbolas svetur

IŠ KVALIFIKACINIŲ VARŽYBŲ

Pasaulinių pirmenybių kvalifikacinėse rungtynėse Europos pirmoje grupėje Albanija namuose pralaimėjo Lenkijai tik 0-1. Šioje grupėje, kiekvienam dalyviui sužaidus po penkias rungtynes, Lenkija pirmąją tik geresniu įvairių santykiu. Belgija dabar yra antroje vietoje ir turi surinkusi tiek pat taškų, kaip ir Lenkija. Europos ketvirtoje grupėje pirmąją Bulgariją, įveikusi 2-1 Jugoslaviją, kuri dabar stovi antroje vietoje. Prancūzija dabar užima trečią vietą. Šeštoje Europos grupėje Airija įveikė Šveicariją 3-0. Čia dabar pirmąją Airiją. Ją seka Šveicarija, Danija, Sovietų Sąjunga ir Norvegija. Beveik visi šie kraštai jau sužaidė po penkias rungtynes, išskyrus Daniją (tris rungtynes) ir SSSR (keturias rungtynes).

Siaurės ir Vidurinės Amerikos kraštų kvalifikacinėse varžybose ir trečiąją ratą pateko šios rungtynės laimėtojai: Hondurasas, Kanada ir Costa Rica, kurie tarpusavyje varžysis po du kartus trečiame rate. Šios grupės trečiojo rato laimėtojas kvalifikuos 1986 m. žaisti Meksikoje.

Azijos 4B grupėje Š. Korėja įveikė Singapūrą 2-0. Čia kraštai išsiriškioja: Japonija, Š. Korėja, Singapūras. Antrojo rato rungtynėse žais Arabų Empiratas — Irakas, Sirija — Bahreinai, Pietų Korėja — Indonezija, Hongkongas — Japonija.

Iš Azijos žemyno, kaip ir iš Afrikos kontinento, 1986 m. Meksikoje kvalifikuos žaisti po du kraštus.

Anglijos krašto Pokalą laimėjo populiarius ir turtingas futbolo klubas Manchester Utd., pratęsime įveiks FC Everton — naująjį Anglijos futbolo meistrą. Šios finalinės įvyko Londone, garsiajame Wembley stadione, stebint 100,000 britų žiūrovų. Abi anglų komandos rungtynėse nemažai nervinosi; žaidime trūko aiškesnės linijos ir geresnės žaidimo klasės. Manchester Utd. geriau pasireiškė puolime, laimėdamas šias visoje Britanijoje populiarias rungtynes 1-0 pasekme. Apgailestina, kad šios anglų komandos nebegalės plačiau pasireikšti Europos žemyne dėl anglų žiūrovų neseniai Belgijoje sukelto riaušių Turino „Juventus“ — FC Liverpool rungtynių metu.

Vakarų Vokietijos vėliau futbolo meistrų tapo Muencheno „Bayern“, buvęs daugkartinis V. Vokietijos futbolo meistras ir šio krašto buvęs pokalo laimėtojas; taip

FUTBOLO DRAMA

K. BAŖONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Žmonijos gyvenime sportas šiandieną vaidina labai svarbią rolę. Rengiamos įvairių šakų rungtynės tarp paskirų klubų ar valstybių, kas ketveri metai olimpiados, kad suartintų tautas, o ypač jaunimą.

Daug ir įvairių sporto šakų galima kultivuoti vasaros ar žiemos metu. Man atrodo, kad prie populiariausių priklauso lengvoji atletika, JAV beisbolas ir amerikoniškas futbolas, Kanadoje — ledo ritulys, senajame žemyne, ypač Vakarų Europoje — europietiškas futbolas, sutraukdamas į stadionus iki 100 tūkst. žiūrovų.

Be pirmenybių paskiruose kraštuose, rengiamos tarptautinės rungtynės. Europos pirmenybės, ir išaiškinimui geriausio klubo — baigimui meistrerių susitikimas. Siemet šį garbę teko Torino Juventus FC Liverpoolio vienuolikiems. Europos futbolo s-ga šias rungtynes paskyrė Belgijos sostinei gegužės 29 d.

Esu futbolo mėgėjas, tad ir nekantriai laukiau šių rungtynių. Po vakarinių žinių ARD kanale, atsukau į ZDF kanalą, kur turėjo būti rodomas žaidimas. Išsigandau, galvodamas, kad audra ar viesulas nusiaubė dalį stadiono. Bet kada televizijos komentatorius pradėjo aiškinti to viso vaizdo priežastis ir dar gerą valandą prieš rungtynių pradžią fanatikų anglų puolimas — buvo aišku, kad yra aukų. Pradžioje vokiečiai kalbėjo apie 20, vėliau šį skaičių jis pakėlė iki 25 žmonių, tačiau jo liūdnas balsas sakė dar daugiau, minint sunkiai sužeistuosius.

Apie valandą laiko filmo kamera įdėjo aplink stadioną, policininkus, daktarus, sanitarus ir vėl chuliganus (neklauzadų vardas yra per geras), 9 val. 40 min. ZDF televizija transliacija iš Bristolio nutraukė.

Sekančią dieną ta pati ZDF stotis vėl vakarą (gaila, kad negalėjo stebėti jaunimas!) suruošė simpoziumą — svarstybas, dalyvaujant ne tik

pat anksčiau laimėjęs ir daugelį Europos taurių bei tarpklubines, komandinės varžybose. Po vokiečių šios Pasaulinės taurės laimėjimo paskutinius septynis kartus (įskaitant 1984 m.) šią Pasaulinę taurę laimėjo P. Amerikos futbolo meistras, įveikęs Europos futbolo meistrą Turino „Juventus“ atsilaikyti prieš P. Amerikos futbolo meistrą dėl 1985 metų Pasaulinės taurės, parodys netolima ateitis.

V. Krikštūnas

žurnalistams, Vokietijos futbolo s-gos atstovams, angliu BBC moderatoriui, bet taip pat psichologui, policininkui, ieškant šio nelaimingo įvykio šaknų. Vieni teigė, kad tai anglų radikalai dešiniųjų (jie buvo pavadinti nacionalistais, rasizmo išdava, pasireiškusi ypač prieš tamsios rasės tautybes Anglijoje, kiti įžiūrėjo socialinį klausimą, didelį Liverpoolyje, kadangi tame uostamiestyje net 20% bedarbių. Čia jie norėjo išlieti savo pyktį, atkreipti dėmesį į jų gyvenimą. Atrodo, kad teisingiausia atsakymą davė italų dienraščio korespondentas Bonno tvirtindamas, kad tai paskutinio dešimtmečio socialinio gyvenimo išdava, kuri matoma jaunuolių išsiokimui ir demonstracijose ne tik Europos miestuose ar stadionuose, bet ir Šiaurės, ir Pietų Amerikoje.

Kas toliau? Plaukia užuojautos. D. Britanija paskyrė 250 tūkst. svarų aukoms. Tačiau ar pinigai gali atstoti jaunus gyvybes? Jauniausias buvo 10-ties metų berniukas. Niekuomet!

Kaltinama ir policija. Tačiau ji buvo įbėgė prieš neblaivius, ginkluotus fanatikus, „skinheads“, nes rungtynių pradžioje stadione buvo tik 200 tvarkos pareigūnų. Kaltinama ir Europos futbolo s-ga, paskyrusi rungtynes Belgijai, kurios sostinės stadionas nebuvo tinkamas šioms rungtynėms.

Dar ilgai bus posėdžiujama, ieškoma šios baisios nelaimės priežasčių ir kaltininkų, tačiau jau šiandieną aišku, kad Europos futbolo stadionai neteko daug žiūrovų. Kalbama, kad europiečiai į savo žemyną bent trims metams neįsileis Anglijos komandų. Bet, iš kitos pusės, kaip reikės išspręsti 1988 m. Vakarų Vokietijoje įvykstančių Europos futbolo pirmenybių klausimą? Į dalyvių skaičių kandidatuoja Anglija, Škotija, Valija, šiaurinė Irlandija. Vienas šių kraštų (greičiausiai Anglija) pirmenybėse tikrai dalyvaus.

Nors vokiečių televizija nutraukė transliaciją pačioje rungtynių pradžioje (parodė tik komandų įbėgimą į aikštę, kapitonų pasisveikinimą, tačiau šį žaidimą perdavė Anglija, Italija, Prancūzija, Danija, Austrija, Liuksemburgas. Rungtynes stebėjo 400 mil. žiūrovų.

Ankstesvės futbolo tragedijos: 1964 gegužės 24 d. Limoje, po laimėto Argentinos rungtynių prieš Peru žuvo 300 žmonių. 1971 sausio 2 d. Glasgove, žaidžiant Ranger (protestantų) ir Celtic (katalikų) klubams po muštynių buvo 6 aukos. 1985.V.11 d. Bradforde gaisro metu žuvo 53 asmenys.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvėtimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautų prašymų.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterių ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iki neatsilepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą
Pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIIJA
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. ALGIRDAS KAVALIUNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiskyrimo vėžio ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIULIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinis ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLIS IR PROSTATO CHIRURGIIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3 - 5
kitos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

SPECIALYBĖ — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

„Kapitalizmas sugadino žmogų“

O KADA JIS BUVO „NESUGEDES“?

Kan. Pabijonas Kemėsis, vienas pažangiausių ir intelektualiausių nepriklausomos Lietuvos dvasiškų, kurį laiką dirbęs ir tarp Amerikos lietuvių ir ten praktiškai patyręs „prastų žmonių“ gyvenimą, kapitalistinę arba „free enterprise“ sistemą kaltina ne tik didžiulės nelygybės tarp turtingųjų ir vargšų įvedimu, bet ir aplamai visokeriopu žmogaus degradavimu, net ir demokratijos sugadinimu.

Dėl kapitalistinės sistemos, rašo F. Kemėsis „Zidinio“ 1935 m. 10 nr., „Kongresų ir parlamentų leidžiamieji įstatymai vis labiau virsta tik gražia gyvenimo teorija, nedaug bendra beturintia su gyvenimo praktika. Teismai vis labiau nustoja savo teisingumo ir bešališkumo aureolės. Vykdomojo valdžio vis labiau įsigali papirkimas, protekcijos, nepotizmas. Politiški rinkimai vis labiau virsta demagogijos ir demoralizacijos objektu. Jie anaipol neutilizinga tinkamiausių žmonių atrankos. Prekyboje ir pramonėje toliau vis labiau įsigali apgaulės ir neteisingumo elementai. Spauda vis labiau virsta didžiojo kapitalo interesų tarnaitė“.

„Šeimų saitai, didžiosios pramonės ir sumaterializėjusios dvasios ardymai, vis eina silpnyn, tuo būdu iš pačių pagrindų ima irti ir žmonių visuomenė. Pelną troškimas, pinigų gaudymas padėjo stiprėti religiniam indifferencizmui ir tuo būdu atkirto žmones nuo didžiojo idealizmo šaltinio. Žmonės materializė ir smulkėja. Jų kūrybiniai užsimojimai eina vis mažyn, kūrybinis genijus nuolat silpsta“.

O „visos šios neribotojo kapitalizmo nepalaimos atėjo todėl“, aiškina autorius, „kad toji santvarka pasirodė 1) esanti visiškai disharmonijoje su didžiaisiais ir tai teigiamaisiais žmogaus prigimties palinkimais, ypač gi su apsisprendimo, kūrybos, nuosavybės, namų, šeimos instinktais; 2) ji varžė ir slopinė teigiamuosius žmogaus palinkimus ir kėlė bei stiprino jo egoistinius palinkimus; 3) ji negerino reikiamu tempu socialinės bei ekonominės aplinkumos“.

Užtat, daro išvadą F. Kemėsis, „visi čia suminėję motyvai, rodos, neabejotinai nulemia, jog neribotojo kapitalizmo santvarka ateityje nebegalės būti vyraujančioji ūkiškoji žmogaus santvarka. Žmonės turės susirasti ir susidaryti tinkamesnę ūkišką santvarką“.

Idant nekiltų nesupratimo, čia pat reikia pabrėžti, jog F. Kemėsis nepuoselėjo jokių iliuzijų marksistinio socializmo ar komunizmo atžvilgiu. Tame pačiame straipsnyje jis rašo, kad „socializmas bei komunizmas yra dar mažiau tinkama ir pagaiduojama ūkiška santvarka, kaip neribotasis kapitalizmas, dėl to, kad jis dar menkiau kaip kapitalizmas tinka žmogaus prigimčiai, dar labiau ją degraduoja, ir kad jo sudarytoji ūkiška santvarka sukuria dar žalingesnę žmonių ekonominę bei socialinę aplinkumą“.

Tai, manydamas, jog žmonės ateityje turės susirasti „tinkamesnę ūkišką santvarką“, Kemėsis diršojo visi ne į komunizmą, o į kažkokį „trečią, vidurio kelią tarp kapitalizmo ir komunizmo“, kurio ypatybės, deja, pasilieka gerokai nekonkrečios ir neaiškios.

Tuo tarpu betgi sugrįžkime prie jo drąsių teiginių dėl kapitalistinės santvarkos. Mumyse jie sužadina dviejų reakcijų — vienu atžvilgiu negatyvią, kitu atžvilgiu pozityvią.

Nepaisant principinio atsiribojimo tiek nuo marksizmo teorijos, tiek nuo bolševikinės Rusijos praktikos (kuria

jis jau 1935 m., dar prieš didžiausius jos nusikaltimus, pasmerkė abejonių nekeltiniais žodžiais), prof. Kemėsis vis dėlto liberalinį kapitalizmą kritikuoja iš dalies tais pačiais pagrindais, kaip ir marksistai. Kaltindamas kapitalizmą, jog tas demoralizuoja žmogų ir ardo visuomeninį gyvenimą, Kemėsis prileidžia marksistų skelbiamą tezę, jog žmogaus ir visuomenės moralės lygis gali priklausyti nuo ekonominės santvarkos. (Mes nesakom, kad ši tezę teisinga, ir nesakom, kad ji klaidinga, o tik konstatuojam faktą, kas ją sugalvojo ir kad ji rado vietos prof. Kemėsio galvosenoje.)

Antra, autorius, drauge su marksistais, prikiša kapitalizmui žmogaus degradavimą ir išnaudojimą ne kaip atsitiktinę jo ydą, bet kaip išdava faktą, jog kapitalizmas esąs „visiškoje disharmonijoje su teigiamaisiais žmogaus prigimties palinkimais“, pvz., „apsisprendimo“, „kūrybos“, „nuosavybės“ ir „namų“.

Mums tačiau atrodo diametraliai priešingai. Kur gi žmogui didesnės galimybės apsispręsti, kaip gyventi ir ką kurti, negu prie kapitalizmo? O kad kapitalizmas būtų „visiškoje disharmonijoje su „nuosavybės“ ir „namų“ instinktais — apie tai nėr ką ir sėkėti.

Tiesą, prof. Kemėsis nepažino tokio kapitalizmo, kokį mes pažįstam. Bet net ir jo jaunystės metais, kada į jo jaunystės metams, kada į Ameriką (kurioje jis pats sėmėsi apie kapitalizmą žinias) plačia srove plaukė dešimtys milijonų emigrantų iš suvargusių Pietų, Vidurio ir Rytų Europos plotų (jau neskaitant seniau atsikapsčiusių išbadėjusių airių masės), didžiulės visų tų buvusių silkininkų, baudžiauninkų ir mėslo kapstytojų dauguma per vieną generaciją pasiekė tokį gyvenimo lygį, apie kurį jie „senoje kontrėje“ pasilikę ne svajoti negalėjo. Beje, ir ta „senoji kontrė“ dažnu atveju nestovėjo vietoj: žengė ji tačiau pirmyn tik tuo laipsniu, kurio ji pasuko nosį kapitalizmo kryptimi. Juk ir mūsų Lietuva — jei nebūtų jos prieš amžių palaidoję komunistai (ne kapitalistai!) Stalinai su Hitleriu — nebūtų galėjus sugalvoti gražesnio ekonominio siekio, negu prisivytį kapitalistinę Olandiją, Daniją ar Šveicariją.

Kai F. Kemėsis rašo, jog kapitalistinė santvarka suardė pagrindus darniam individui, šeimų ir tautų sugyvenimui, degradavo žmonių prigimtį, įveisė skriaudas, apgavystes ir neteisindumą (žr. vakarykštes citatas), išugdė valdininkų korupciją, užslopinė teigiamuosius žmogaus polinkius, — su kokių buvusių ar esamų žemės rojumi jis tą kapitalizmą lygina?

Ar su senoviniu Egiptu, kada vergai valdovams piramidės statė? O gal su despotiškais Artimųjų Rytų bei mongolų chanų imperijomis? Ar su „krikščioniškaisiais“ Viduramžiais, jų baudžiava, maro epidemijomis ir religiniais karais? Kai ponas lupo valstiečio skūrą, ar tai jis „kėlė“ jo žmogiškąją prigimtį? Ir kai prieš liberalinio kapitalizmo aušrą Europos imperatoriai, karaliai ir princai — nuo Ispanijos vakaurose iki Maskvos rytuose, nuo Švedijos šiaurėje iki Sicilijos pietuose — be perstojo į vienas kito žemes varinėjo kariuomenės, kurios plėšė, žudė ir degino, — ar tai čia buvo pavyzdys „darnaus tautų sugyvenimo“ ir „teigiamųjų žmogaus palinkimų“?

Bet... taip lengvai su prof. Kemėsio mintimis nesuderinama. Kitą kartą, giliau į jas pasiknis, surasim ten ir to, kas atlaiko kiečiausią kritiką.

LIETUVIŠKOS ŽIEŽIRBOS OTTAWOS KONFERENCIJOJE

Pabaiga

Gegužės 8 dieną Ottawoje įvyko pabaltiečių diena. Jau iš ryto prie sovietų ambasados susirinko keli šimtai demonstrantų — latvių, estų ir lietuvių. Skanduojantys šūkiu „Laisvės Pabaltijui“ bei „Laisvės sąžinės kaliniams“, demonstrantai buvo televizijos filmuojami ir rodomi per vakarines žinias. Viena demonstrantė net suareštuota už bandymą prisikrinti prie ambasados vartų.

Vėliavos iškeltos plazda

Keli demonstrantai spontaniškai nubėgo prie konferencijos salės su laisvosios Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavomis, prašydami jas iškelti konferencijoje dalyvaujančių vėliavų tarpe. Šiuo reikalu tartis buvo iškviestas konferencijos sekretoriato vadovas, kuris išsklaidė vėliavėsių argumentus, kad Pabaltijo valstybės buvo prievarta užimtos, jų okupacija prieštarauja Helsinkio sutarčiai, laisvasis pasaulis nepripažįsta jų okupacijos, lietuviai, latviai ir estai niekad neatsisakė savo nepriklausomybės ir todėl Sovietų Sąjunga neturi teisės kalbėti Pabaltijo kraštu vardu. Sekretoriato vadovas aiškino, kad, norint iškelti Pabaltijo kraštų vėliavas, reikia visų dalyvaujančių kraštų pritarimo. Aišku, kad iš Sovietų Sąjungos tokio pritarimo negalima tikėtis. Žinia apie šį incidentą buvo laiku perduota visoms delegacijoms ir paskelbta spaudoje.

Ši žinutė tikriausia ir iššaukė Olandijos delegacijos pastabą gegužės 21 d., kai vyko diskusijos apie tautinių mažumų diskriminaciją Bulgarijoje. Bob Croin, olandų delegacijos vadovas, kuris, anot spaudos reportažo, yra „didelis, tylus vyras“, atsiėjo ir pareiškė, kad Ottawos konferencija turėtų ne tik neužmiršti turkų mažumos Bulgarijoje, bet ir kitų tautinių mažumų. Jis šia proga išklė Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavyzdį. Jis sakė, kad, jei Ottawos konferencija būtų įvykusi prieš 50 metų, šių kraštų vėliavos iškilmingai plevėsuotų kartu su 35 dalyvaujančių kraštų vėliavomis.

Sovietų delegatas Sofinskis tuoj reagavo, sakydamas, kad Pabaltijo kraštai turi savo konstitucijas ir užsienio reika-

GINTE DAMUŠYTĖ

ly ministerijas. Jis pridėjo, kad Sovietų Sąjunga iškeltų Pabaltijo vėliavas, jei tik būtų leista (žinoma, tai būtų pavergtų tautų tarybinės vėliavos). Į šias diskusijas aktyviai dar jungėsi Amerikos Richard Schifter ir Anglijos Anthony Williams. Sofinskis puolė Schifterį, kai šis paminėjo George Orwell'o knygas „Gyviųjų ūkis“ ir „1984“, kurios atidengia totalitarinės sistemos realybes. Sofinskis sakė, kad jis kitaip interpretuoja šias knygas kaip Schifteris. Anot Sofinskio, Orwellio mintis buvo kritikuoti fašizmą, o ne komunizmą...

Susitikimai su delegatais

Pabaltiečiai gegužės 8 d. vakare surengė priėmimą, į kurį atėjo Ispanijos, Belgijos, Amerikos, Kanados, Švedijos ir kitų delegacijų atstovai. Jie turėjo progos pasikalbėti su pabaltiečiais, išgirsti jų rūpesčius ir apžiūrėti žmogaus teisių pažeidimų dokumentaciją. Šis dialogas su delegatais, įskaitant minėtus bei ir Šveicarijos, Didžiosios Britanijos, Norvegijos, Airijos, Danijos, Olandijos ir Liechtenšteino atstovus, tęsėsi ir toliau — informacijos centre, lankomų kraštų ambasados bei konferencijos salės prieangiuose. PLB-nės korespondentai išsirišino spaudos pasus, su kuriais turėjo teisę į konferencijos centrą. Šitokių būdu buvo lengviau prieiti prie pačių delegatų ir su jais bei ir kitais korespondentais dalintis žiniomis.

Žinios apie pavergtų tautų informacijos centrą pasirodė „The Globe and Mail“ (Toronto), „The Toronto Star“, „The Citizen“ (Ottawa) ir buvo perduotos per Kanados anglų bei prancūzų radiją ir televiziją. Lietuviai kalbėjosi ir su tarptautiniais korespondentais, pvz., „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ ir kt.

Iš Washingtono susitikti su Sovietų delegacijos vadovu atvyko Amerikos kongreso grupė, kuriai vadovavo New Yorko senatorius D'Amato. Gegužės 10 d. įvykusioje spaudos konferencijoje senatorius pakalbėjo, kad pokalbis su sovietais daug kam atvėrė akis. Sovietų delegacijos vadovas Sofinskis atsisakė priimti 17-os kongresmenų pasirašytą laišką apie Sovietų žydų emigracijos klausimą. Amerikos kongreso grupė nesiribojė

šia tema, o diskusijų metu kėlė ir paskirų kalinių bylas, įskaitant lietuvių Viktoro Petkaus. Sovietai atsisakė šias bylas pripažinti kaip pagrįstas, o pradėjo kaltinti Kongreso grupės prosenelius Amerikos indėnų išdudymu. Senatorius D'Amato nusijuokė iš šių absurdiškų kaltinimų ir pareiškė, kad jo senelis iš Italijos...

Kongresinė grupė nusivylė sovietų delegacijos grubiu ir cinišku tonu ir pabrėžė, kad toks nesiskaitymas su pagrindinėmis žmogaus teisėmis paveiks Amerikos-Sovietų Sąjungos santykius. Kai kurie net pasisakė už Helsinkio proceso nutraukimą. Anot kongresmeno Lantos iš Kalifornijos, kokia čia teisybė, jei Vakarai gerbia savo įsipareigojimus, o Rytai jų visai nevykdo?

Gegužės 10 d. vakare Gintė Damušytė atstovavo lietuviams priėmimo Amerikos ambasadoriaus namuose Ottawoje. Priėmimo dalyvavo apie 60 kviestų svečių, jų tarpe JAV delegacija Ottawoje, vadovaujant ambasadoriui Schifter, bei Kongresinės delegacijos nariai, vadovaujant senatoriui Alfonsui D'Amato iš New Yorko ir kongresmeniui Hoyer iš Marylando. G. Damušytė kalbėjosi su senatorium D'Amato, kongresmenu Hoeyer, ambasadorium Schifter ir paskirais Amerikos delegacijos nariais.

Lietuva už konferencijos ribų

Lietuva buvo Ottawoje minima ir kitais atvejais. Įvairios privačios organizacijos, su kuriomis glaudų ryšį palaiko Lietuvių Informacijos centras, savo atsišaukimuose bei spaudos konferencijose kėlė konkrečius Helsinkio sutarties pažeidimus su lietuviškais pavyzdžiais. Pvz. Tarp tautinė žmogaus teisių draugija viename sąraše išvardino suimtuosius Lietuvos Helsinkio grupės narius. Ekumeninė komisija sovietų žydų reikalams savo memorandumu citavo Gintės Damušytės paskaitą apie Lietuvos ir Ukrainos katalikus. Memorandumas buvo išdalintas visoms delegacijoms. Tomas Venclova buvo pakviestas tarti žodį apie Lietuvos padėtį Tarptautinės Helsinkio federacijos apklausoje. Tarptautinė parlamentų organizacija, nušviesdama religinį persekiojimą,

Ekumeninės komisijos žydų reikalams vedėja ses. Ann Gillen iš Chicago kalbasi su G. Damušyte prie lietuvių informacijos stalo Ottawoje gegužės mėnesį.

Nuotr. J. Danio

pasisakė apie Lietuvos katalikų padėtį. Amerikos „Laisvės rūmų“ institucija paskelbė studiją apie sąžinės kalinius psichiatrinėse ligoninėse, — joje minimas Lietuvos Helsinkio grupės narys dr. Algirdas Statkevičius, kuris yra perkeltas į Taškento psichiatrinę ligoninę.

Šia proga Damušytė susitiko ir su kitomis Ottawoje esančiomis organizacijomis. Ji su Kanados ukrainiečių informacijos centru vedėja aplankė Kanados katalikų konferenciją. Jos posėdžiavo su socialinių reikalų skyriaus vedėju, ragindamos jį aktyviau susirūpinti katalikų persekiojimu Sovietų Sąjungoje. Damušytė taip pat aplankė Tarptautinės Amenstijos Kanados būstinę, kurioje paliko vėliausias žinias apie lietuvių kalinius, adoptuotus Kanados skyrių, bei su vedėja pasidalino rūpinimais informacijomis. Su latve pabėgėle H. Celmina ji aplankė Labdaros senelių vienuoliją, kurioje vienuolių atstovė nušvietė Lietuvos katalikų būklę.

Konferencijoje patirta daug simpatijų Pabaltijo tautoms. Daugelis delegatų prižadėjo pabaltiečių bylą kelti konferencijos debatuose. Jau matyti, kad iš dalies tas buvo įvykdoma, ypač iš JAV pusės, stipriai paremiant Anglijai, Vakarų Vokietijai, Italijai ir Olandijai. JAV-es suminėjo apie 200 paskirų persekiojamųjų bylą.

JAV delegacija dėjo didžiausias pastangas reguliariai informuoti susirinkusias privačias grupes, kaip pvz., PLB atstovus, apie konferencijos eigą. Daugelyje delegacijų pajustas tikslus orientavimas Lietuvos klausimuose, ypač tose, kurios jau buvo gavusios PLB-nės

memorandumą iš Bendruomenės krašto valdybų, bei ir tose, kurios seka Religinės šalpos siunčiamus Kronikos numerius. Bet buvo ir tokių, kurie mažai ką žinojo. Pasimatymuose PLB-nės atstovai kartu su latviais ir estais stengėsi juos kuo plačiau informuoti ir įtaigoti rūpintis Pabaltijo reikalais. Truputį nusivilta pasaulinė spauda, kuri neparodė Ottawos konferencijai pakankamo dėmesio už Ottawos ribų.

Čekoslovakijos „Charta-77“

Helsinkio konferencijos baigiamasis aktas įskambiai pabrėžia, kad pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimas yra esminė sąlyga įgyvendinti taikiai, teisingumui ir tautų gerovei, taip pat tautų savitarpio draugystės ir bendradarbiavimo ryšių puoselėjimui. Tai pažymi Europos Ekonominės Bendruomenės kraštų užsienio reikalų ministeriai Liuksemburge paskelbtame pareiškime, kuriame yra atkreipiamas dėmesys į Ottawoje, Kanadoje, vykstantį Helsinkio konferencijoje dalyvaujančių kraštų atstovų pasitarimą žmogaus teisių bei laisvių klausimu. Ministeriai pažymi, kad šis pasitarimas suteiks naują progą nuodugniai apšvelgti, kaip yra konkrečiai vykdomi Helsinkio įsipareigojimai žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimo srityje. Europos Bendruomenės kraštai, pažymi ministrai, šiai problemai skiria labai didelę reikšmę, žinodami, kad žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimas ypatingai rūpi ir jų atstovaujant kraštų visuomenei.

MARIJONŲ GIMNAZIJA PRISIMENANT

ANTANAS MASIONIS

7 Ta priežastis buvo ta, kad Marijonų gimnazija buvo privati. Kadangi algas ir privačių gimnazijų mokytojams mokėdavo Švietimo ministerija, tad ta ministerija pasilikdavo sau teisę tokias privačias mokyklas daugiau kontroliuoti. Pvz., kai baigiamieji egzaminai būdavo valstybinėse gimnazijose, egzaminų komisijas sudarydavo iš tos pačios gimnazijos mokytojų, o kai mes Marijonų gimnazijoje laikėme baigiamuosius egzaminus, Švietimo ministerija atsiuntė mūsų egzaminų prižiūrėti savo atstovą, būtent Rygiškį Jono gimnazijos direktorių Antaną Daniliauską, kuris sėdėjo ir per rašomuosius ir atsakomuosius egzaminus, o jei pats negalėdavo dalyvauti, atsiųsdavo savo pavaduotoją, to dalyko, iš kurio egzaminas buvo laikomas, specialistą.

Tokie Švietimo ministerijos atstovai tikrindavo visus rašomųjų egzaminų mokinių darbus ir turėjo teisę pataisyti nepastebėtas mokytojų klaidas ir net pakeisti mokytojų duotą pažymį: jį sumažinti arba padidinti. Apie tokias Švietimo ministerijos atstovų teises pats patyriau, kai vėliau mokytojavau pranciškonų Šv. Antano gimnazijoje Kretingoje, nes ta gimnazija taip pat buvo privati. Kadangi Kretingoje kitos gimnazijos nebuvo kaip Marijampolėje, tai Švietimo ministerija atsiuntė savo atstovą mūsų egzaminus stebėti net iš Skuodo, būtent Skuodo gimnazijos direktorių Antaną Krausą. Ypač stropiai

būdavo baigiamieji egzaminai prižiūrimi, kai juos laikydavo pati pirmoji abiturientų laida. Nuo atstovo nuomonės apie mokslo lygį toje ar kitoje privačioje gimnazijoje ir nuo jo raštiško pranešimo Švietimo ministerijai priklausė mokyklos išlaikymas, mokytojų algos ir kita. Berods, iki pirmoji laida nebūdavo išleista, privačios gimnazijos neturėjo visų privilegijų, jei neklystu, net ir mokytojų algos nebuvo pilnai iki to laiko išmokamos. Dalį algų turėjo sutelkti patys mokyklų steigėjai ir išlaikytojai.

Baigiamieji egzaminai buvo pas mus sunkesni ir ta prasme, kad privačių gimnazijų mokyklos ir mokytojai negalėjo patys pasirinkti rašomiesiems egzaminams temų, bet jas gaudavo iš Švietimo ministerijos. Gaudavo užlaukuotose ir užantspauduotose vokuose, kuriuos iki to dalyko egzaminu turėjo laikyti seife, kad nei mokytojai, nei mokiniai negalėtų prie jų prieiti ir sužinoti egzaminų temas prieš laiką. Tie vokai egzaminų dieną, susirinkus mokiniams į egzaminų salę, jų ir egzaminų komisijos akivaizdoje, dalyvaujant ir Švietimo ministerijos atstovui, būdavo patikrinami, ar jie nebuvo atidaryti ir ar lako antspaudai neįlaužti ir nesugadinti. Tik tada, atidarius voką, būdavo paskelbiama egzaminu tema ir užrašoma lentoje.

Rašomiesiems egzaminams temos būdavo prisiunčiamos iš pagrindinių dalykų: lietuvių kalbos ir literatūros, vokiečių kalbos ir matematikos, žodžiu iš tų dalykų, kuriuos mokiniai mokėsi gimnazijoje aštuonerius metus. Mums Marijonų gimnazijoje prisidėjo dar du rašomieji darbai, būtent iš lotynų ir graikų kalbų. Nors Šviet. ministerija buvo patvirtinusi mūsų programas ir žinijo, kuriuos autorius mes mokėmės, bet vis tiek stovėjome prieš nežinia, iš kurių autorių ir iš kurių jų knygų (vien tik Cezario buvo 7 knygos), ir kuriuos gabalus parinks minis-

terija mums išversti iš lotynų ir graikų kalbų.

Mūsų aštuntajai klasei tais metais baigiamieji egzaminai buvo dar sunkesni, kadangi mes buvome pati pirmoji abiturientų klasė. Vadovybei ir mokytojams labai rūpėjo gerai pasirodyti, nes nuo to daug kas priklausė: geras užsirekomendavimas Švietimo ministerijoje ir, kas svarbiausia, tolimesnė finansinė ministerijos parama. O visos pasisekimas priklausė nuo mokytojų kompetentingumo ir sugebėjimo dalykus dėstyti ir mokinius paruošti egzaminams, bet egzaminų rezultatai daugiausia priklausė nuo mokinių jiems dėstomų dalykų įsisavinimo, nes tik jie galėjo per pačius egzaminus raštu ir žodžiu įrodyti, ko buvo vienu ir kitu, t.y. mokytojų ir mokinių, pastangos vertos.

Ir neapvylėme gimnazijos vadovybės nei mokiniai, nei mokytojai. Visa septyniolika abiturientų išlaikė egzaminus: daugelis gerai, o kai kurie net labai gerai. Penki abiturientai, t.y. beveik trečdalis visos klasės, baigė ne tik be trejetukų, bet beveik visais penketukais, tik su vienu kitu ketvertuku: tą penketuką sudarė šie abiturientai pagal abėdėlę: Jonas Bazilevičius, Juozas Gratkauskas, Antanas Masionis, Stasys Šerkšnas ir Kostas Zajackauskas. Džiaugėmės mes mokiniai, pasiekę tokių laimėjimų, bet, atrodė, ne mažiau džiaugėsi gimnazijos vadovybė ir mokytojai, nes tais egzaminais ir jie gavo labai gerą atestaciją. Gimnazijos vadovybė sumanė šitokią gražų laimėjimą kaip nors ypatingiau atžymėti. Kadangi gimnazija turėjo savo mokyklos vėliavą, su kuria dalyvavdavo savo ir viešuosius iškilminguose rengimuose ir eisenose, buvo nutarta tų penkių taip gerai baigusiu gimnaziją mokinių pavarde įgraviruoti į viršutinę metalinę vėliavos koto dalį, kaip paskatinimą ir kitų gimnazijos laidų mokiniams ateityje to pat siekti.

(Bus daugiau)

Kun. dr. Ignas Urbonas — jubilatas

KUN. DR. I. URBONO AUKSINĖ SUKAKTIS

Kun. dr. Ignas Urbonas gimė 1910.XII.5 Valėniškių km. Nemunaičio valsč. Alytaus apskr. Baigė Vabalių pradžios, Merkinės vidurinę mokyklą ir 1930 m. Alytaus gimnaziją. 1930-35 m. mokėsi Kauno kunigų seminarijoje ir Vytauto Didžiojo teologijos fakultete. Diplomas — „A. Jakštas — apologetas“. 1945-49 m. baigė Bonnos uo humanitarinį fakultetą filosofijos laipsniu. Tezė — „Esmė ir egzistencija Dunsoto ir N. Hartmano filosofijoje“. Be pagrindinių istorijos, filosofijos ir kitų šakų, jis išklaušė ir Meno istorijos kursą. Amerikoje Indianos un-te du semestrus studijavo anglų kalbą.

Kunigu įšventintas 1935.VI.15 arkiv. J. Skvirecko Kauno katedroje. Be pusantro metų Želvoje vikaro ir pusės metų klebono pareigų Varenėje visą savo pastoracinę veiklą

skyrė daugiausia jaunimui. Buvo paskirtas Kaišiadorių vyskupijos katalikų organizacijų vadovu ir kunijos archivaru. Daugiausia dirbo su moksleiviais ateitininkais, pavaršarinkais, angelais.

1939 m. kartu su studentais Sofija Vištartaitė, Emilija Kikūnaitė, Povilu Baltiniu, kun. P. Celišium ir kun. T. Narbutu atstovavo Atkūrimo federacijai „Pax Romana“ kongrese Washington. Karo metu per Italiją grįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas Aukštadvario vidurinės mokyklos ir mergaičių žemės ūkio mokyklos kapelionu ir mokytoju. Be šių pareigų, išlaikė ir jam vadovavo pradžios 40 mokinių — berniukų bendrabučio kapelionijoje. Bonnos un-te buvo liet. studentų vicekapelionu, o vėliau kapelionu. 1949.XII.13 atskrido su „non quota“ viza ir Lietuvos užsienio pasu į Ameriką kun. A. Deksnio kviečiamas į East St. Louis, Ill. Čia įsteigė lituanistinę mokyklą ir dirbo su ateitininkais, juos vežiodamas į stovyklas Pensilvanijos ir Michigano valstijose. 1954 m. persikėlęs į Gary, Ind., lietuvių Sv. Kazimiero parapiją, pakviestas Moksleivių Atkūrimo centro dvasios vadu ir juo išbuvo aštuonerius metus. Tuo metu atkai dar neturėjo stovyklavimo sistemos, kuri buvo išdirbta ir pritaikyta atkūrimui. Taip pat jį statutai ir programų pagrindai. Kun. Urbonas tai darė ne savo vardu, o per centro valdybą, ir jie vykdė kaip savo darbus. K. Urbonas toms stovykloms ir kapelionavo. Taip pat ir žiemų kursams. Buvo nustatyta stovyklų vadovams paruošti sistema.

MŪSŲ KOLONIJOS

Waterbury, CT PAGERBTAS LIETUVIS

Juozas „Joe“ Samoska, veiklus Sv. Juozapo lietuvių parapijos narys, birželio 3 d. buvo pagerbtas John P. Conway premija, kurią žymies visuomenininkams skiria Waterburio apylinkės Diabeto draugijos skyrius. Vertėsis padangų prekyba. Samoska daug metų dalyvauja prekybininkų ir pilietiniuose projektuose, pirmininkavo berniukų beisbolo draugijai, kasdien lanko lietuvių ir kitus ligonius ligoninėse ir prieglaudose, tarnauja Sv. Juozapo parapijoje.

VERTA DĖMESIO

Dan Zailskas įsteigė metinę 1000 dol. stipendiją sportuojančiam gimnazijos abiturientui, siekiančiam aukštojo mokslo. Stipendiją pavadino savo tėvo Prosper M. Zailsko vardu, kadangi Zailskas savo vaikus nuo pradžios mokyklos ragino gerai mokytis ir gerai sportuoti. Zailskų šeima priklauso Sv. Juozapo lietuvių parapijai.

Mark Augustauskas tapo šių metų Waterburio stipendiu. Baigęs fizinę terapiją, pakeitė profesiją į ugniagesio ir laisvu laiku kilnoja svorius. Būdama jaunesnis, vargo su sveikata ir nusprendė fiziškai lavintis gydytojo prižiūrimas. Augustauskas taip pat pasižymi golfo sporte.

Kun. Urbonas buvo 4 metus Atkūrimo draugijos dvasios vadu, Katalikų federacijos — 6 metus, Kunigų Vienybės centro valdybos vicepirmininkas 4 m. ir šiuo metu yra Chicago provincijos pirmininkas.

Gary jis įsteigė lituanistinę mokyklą ir 26-ti metai jai vadovauja, išlaiko ir globoja. Dirba visose pagrindinėse liet. organizacijose, kaip Alte, Liet. Bendruomenėje, Balfe, Liet. Vyciuose, Kat. Mokslo akademijoje, Liet. Istorijos draugijoje. 1959 m. Bishop Noll Institute (Hammond, Ind.) dėstė Bažnyčios istoriją.

1930 m. „Ryte“ buvo išspausdintas (tada Urbona-vičiaus) pirmas kun. Urbono straipsnis: „Kun. F. Baltuškaitis Nemunaitį apleidžiant“. Nuo

to laiko rašo mūsų spaudoje. Jis yra parašęs šimtus straipsnių istoriniais, filosofiniais, meno istoriniais ir religiniais klausimais. Daug parašęs biografinių aprašų ir nekrologų. Meno klausimais yra aprašęs Graikijos, Egipto ir Azijos meno paminklus (su vysk. Antanu Deksnium atstovavo lietuviams tarptautiniuose Eucharistiniuose kongresuose Bombejuje, Indijoje ir Bogotoje, Kolumbijoje). Šiuo metu su Br. Kvikiu rašo Kaišiadorių vyskupijos istoriją.

Parapija buvo du kartu bandyta vyskupo uždaryti, bet jis vis iškovojo jos egzistenciją ir 20 metų joje klebonauja.

Parapija mažytė, bet lietuvių kultūra ir dvasia yra gyva.

Birželio 9 d. Sv. Kazimiero parapijoje Gary, Ind., buvo didelės išskilmės. Labai gražiai pavyko kun. dr. Igno Urbono 50 metų kunigystės sukakties minėjimas. Sv. Kazimiero parapija Gary, Ind., yra viena iš mažesniųjų parapijų, ir netikėtum, kad ji yra dar tokia gyva, jei nebūtum matęs žmonių entuziazmo ir prisirišimo prie savo bažnyčios ir savo klebono. Stebint kun. Igno Urbono 50 metų kunigystės minėjimą pamaldų metu ir paskui programą Broadmoor Country klube, matai, kad tos parapijos gyvybė ir optimizmas ateina iš klebono veiklos, meilės savo kunigystės darbams ir atsidavimo žmonių tarnybai.

Iškilmingose padėkos Mišiose dalyvavo trys vyskupai: Gary, Ind., dieceizijos ordinaras Norbertas Gaughan, vysk. V. Brizgys ir vysk. Antanas Deksnys. Drauge su jubilatu Mišias koncelebravo kun. J. Vaisnys, kun. V. Rimšelis, kun. I. Alekšonis, kun. V. Bagdanavičius, kun. M. Kirklis, kun. J. Velutis. Kun. F. Kireilis tvarkė ceremonijas. Kan. V. Zakarauskas dalyvavo kaip asistentas.

Mišių metu anglų kalba gražų pamokslą pasakė vyskupijos valdytojas vysk. N. Gaughan. Jis labai gražiai įvertino kun. I. Urbono 50 metų bažnytinę veiklą ir tarnybą savo žmonėms. Palankiai atsiliepė apie lietuvių katalikus pavertoje tėvynėje ir išeivijoje. Maloniai sveikino garbingą jubilatą, o pilna bažnyčia žmonių vyskupo sveikinimą palydėjo triukšmingu plojimu. Lietuviškai pamokslą pasakė vysk. A. Deksnys, taip pat primindamas jubilato darbus Lietuvoje ir Amerikoje.

Mišių metu skaitymus atliko Jonas Pečkaitis ir Joana Grigonytė. Parapijos chorui vadovavo muzikė C. Balt. Choras negausus, bet pasireiškė stipriais, gražiais balsais. Dalį giesmių atliko duetas — G. Brazaitis ir A. Skudra. Iškilmes procesijoje į bažnyčią ir bažnyčioje pagrazino savo dalyvavimu su gražiom uniformom Kolumbo vyčiai. Mišios buvo laikomos anglų kalba, choras atliko kelias giesmes anglų kalba ir kelias lietuviškai. Aukų nešimo metu choras giedojo himną „O Kristau, Pasaulio Valdove“, paskui „Tėve mūsų“ ir komunijos metu lotyniškai „Panis Angelicus“.

Mišių pabaigoje jubilatas tarė padėkos žodį. Dėkodamas visų pirma Dievui už suteiktą malonę per 50 metų dirbti ir aukotis didesnei jo garbei, prisiminė su dėkingumu visus draugus — vyskopus, kunigus ir bendrai visus tikinčiuosius, kurie padėjo jam eiti kunigystę paaukimo keliu. Vysk. N. Gaughan pranešė, kad gavęs iš Sv. Tėvo apaštalinį palaiminimą visiems žmonėms, kurie dalyvauja jubilato iškilmingose Mišiose. Tą palaiminimą suteikė visi trys vyskupai. Mišios buvo baigtos jubilato palaiminimu.

Banketas suruoštas po Mišių 2 val. Broadmoor Country Club restorane, Merrillville, Ind., apie pusę val. kelio nuo Gary, Ind. Banketą skoningai suruošė Sv. Kazimiero parapijos klubas. Tam reikalui sudarė komitetą, kuriam vadovavo Lucille Petraitienė, pirmininkas buvo Alekas Špokas, vicepirmininkas Frank Petraitis, sekretorė Barbora Balt, išdininkė Marija Ruzgienė.

Banketui vadovauti pakviestas kun. Antanas Zakarauskas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Chicagoje klebonas. Vysk. V. Brizgys sukalbėjo invokaciją. Kalbų daug nebuvo. Sveikinimus, gautus raštu, banketo vedėjas paminėjo, perskaitydams tik vardus, kas ir iš kur sveikina. Tuo atžvilgiu svečiai nebuvo varginami. Pagrindiniai kalbėtojai buvo abudu lietuvių vyskupai — vysk. V. Brizgys ir vysk. A. Deksnys. Kalbose paminėti jubilato darbai Bažnyčiai ir Tėvynei. Vysk. A. Deksnys gražiai pakalbėjo apie draugystę, prasidėjusią dar Lietuvoje ir paskui visą eilę metų vykusių išeivijoje.

Meninę programą atliko Linda Burbaitė ir lietuvių mokyklos šokėjai. Linda Burbaitė, skambindama gitara, padainavo porą lietuviškų jubilato mėgiamų dainų, o akompanuojant Jonui Vaičieliūnui keturios poros pašoko keletą tautinių šokių. Šokiams vadovavo K. Pečkaitienė.

Programai einant į galą, buvo iškvietusi Marija Rudienė, Balfo pirmininkė. Ji taip pat trumpai, bet turiningai kalbėjo apie jubilatą, kaip jis dalyvauja visame lietuviškame veikime, ypač su dėkingumu priminė jo labdaros veiklą.

Kiek ilgiau kalbėjo pats jubilatas, bet jo kalba nevargino klausytojų. Savo gyvenimo istoriją pristatė su humoru ir kunigystę gyvenimo malonių prisiminimu, kaip dabar jau neatpažįstami vyrai ir moterys, jo buvę mokiniai jį sutiko Lietuvoje ir kaip gražiai malonu matyti, kad

Banketas suruoštas po Mišių 2 val. Broadmoor Country Club restorane, Merrillville, Ind., apie pusę val. kelio nuo Gary, Ind. Banketą skoningai suruošė Sv. Kazimiero parapijos klubas. Tam reikalui sudarė komitetą, kuriam vadovavo Lucille Petraitienė, pirmininkas buvo Alekas Špokas, vicepirmininkas Frank Petraitis, sekretorė Barbora Balt, išdininkė Marija Ruzgienė.

Banketui vadovauti pakviestas kun. Antanas Zakarauskas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Chicagoje klebonas. Vysk. V. Brizgys sukalbėjo invokaciją. Kalbų daug nebuvo. Sveikinimus, gautus raštu, banketo vedėjas paminėjo, perskaitydams tik vardus, kas ir iš kur sveikina. Tuo atžvilgiu svečiai nebuvo varginami. Pagrindiniai kalbėtojai buvo abudu lietuvių vyskupai — vysk. V. Brizgys ir vysk. A. Deksnys. Kalbose paminėti jubilato darbai Bažnyčiai ir Tėvynei. Vysk. A. Deksnys gražiai pakalbėjo apie draugystę, prasidėjusią dar Lietuvoje ir paskui visą eilę metų vykusių išeivijoje.

Meninę programą atliko Linda Burbaitė ir lietuvių mokyklos šokėjai. Linda Burbaitė, skambindama gitara, padainavo porą lietuviškų jubilato mėgiamų dainų, o akompanuojant Jonui Vaičieliūnui keturios poros pašoko keletą tautinių šokių. Šokiams vadovavo K. Pečkaitienė.

Programai einant į galą, buvo iškvietusi Marija Rudienė, Balfo pirmininkė. Ji taip pat trumpai, bet turiningai kalbėjo apie jubilatą, kaip jis dalyvauja visame lietuviškame veikime, ypač su dėkingumu priminė jo labdaros veiklą.

Kiek ilgiau kalbėjo pats jubilatas, bet jo kalba nevargino klausytojų. Savo gyvenimo istoriją pristatė su humoru ir kunigystę gyvenimo malonių prisiminimu, kaip dabar jau neatpažįstami vyrai ir moterys, jo buvę mokiniai jį sutiko Lietuvoje ir kaip gražiai malonu matyti, kad

Banketas suruoštas po Mišių 2 val. Broadmoor Country Club restorane, Merrillville, Ind., apie pusę val. kelio nuo Gary, Ind. Banketą skoningai suruošė Sv. Kazimiero parapijos klubas. Tam reikalui sudarė komitetą, kuriam vadovavo Lucille Petraitienė, pirmininkas buvo Alekas Špokas, vicepirmininkas Frank Petraitis, sekretorė Barbora Balt, išdininkė Marija Ruzgienė.

Banketui vadovauti pakviestas kun. Antanas Zakarauskas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Chicagoje klebonas. Vysk. V. Brizgys sukalbėjo invokaciją. Kalbų daug nebuvo. Sveikinimus, gautus raštu, banketo vedėjas paminėjo, perskaitydams tik vardus, kas ir iš kur sveikina. Tuo atžvilgiu svečiai nebuvo varginami. Pagrindiniai kalbėtojai buvo abudu lietuvių vyskupai — vysk. V. Brizgys ir vysk. A. Deksnys. Kalbose paminėti jubilato darbai Bažnyčiai ir Tėvynei. Vysk. A. Deksnys gražiai pakalbėjo apie draugystę, prasidėjusią dar Lietuvoje ir paskui visą eilę metų vykusių išeivijoje.

Meninę programą atliko Linda Burbaitė ir lietuvių mokyklos šokėjai. Linda Burbaitė, skambindama gitara, padainavo porą lietuviškų jubilato mėgiamų dainų, o akompanuojant Jonui Vaičieliūnui keturios poros pašoko keletą tautinių šokių. Šokiams vadovavo K. Pečkaitienė.

atlikti darbai yra gyvi žmonės ir neša ateitį gerus vaisius. Visas kunigystę gyvenimas buvo jam labai malonus. Dėl daugybės darbų nebuvo laiko nei nuobodžiauti, nei savo pašaukimu nusivilti. Gyvenimo entuziazmas, optimizmas niekad jo neapleido iki šių paskutinių dienų. Jam niekad į galvą neatėjo mintis tapti bedarbiu pensininku ir dabar visa širdimi trokšta būti darbingu Kristaus Bažnyčioje ir naudingu lietuviškai visuomenei, kol gerasis Dievas pasiūlys amžiams atostogoms. V. Rm.

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai.
Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiate ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garazų Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos val. vakaro:
Tel. — 476-3950

Spring & Summer Fabric SALE!
Save 20% to 50%
Wonderful fabrics at great savings and we're now open every Monday to serve you better. Choose from Polyester Prints & Jacquards, Ultrasuede™, Wool Crepes, Italian & French Pure Silk Prints, Imported Domestic Cottons, Linens and Linen Blends and much more.
PLUS!
NEW EXTENDED STORE HOURS
Superior Service and Value
We value your business and show it in every way. Remember whatever you buy you get complete, caring service at Fishman's.
Visa and MasterCard Welcome.
SEW WITH THE BEST
Fishman's Fabrics
1101 S. Desplaines Street • Chicago IL 60607
312/922-7250
NOW OPEN MONDAYS
Mon-Sat 9am-5:30pm • Sun 9:30am-5pm

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Planuome ir vaskuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168
MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto bėdais ir pilna apdrauda.
Prisiminkite MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

Zvejo — tai vienas beveikslas iš labai puošnios dail. POVTLO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinės sąjungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveitimtaučiai ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstyjos mokesčio.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

CICERO BY OWNER

4 bdrn, brick, 7 rms., large kitchen, living and dining rms. Basement, attic, 2 car garage. Beautiful condition.
\$65,000 652-6657

SAVINGS AND LOAN

GIVE BACK

Located in Cicero, Ill.
1322 S. 50th Avenue
2 apartments, 5 rooms, 2 bedrooms each. Individually heated. Attic & basement (Rooms in basement). \$29,900.
Mr. Kar 9:30 a.m. to 12:30

HELP WANTED — MOTERYS

Ieškoma moteris prie mažų vaikų, ir namų ruošs. Atskiras butas gyventi ir maistas. Prie pat parko Glen Ellyn rajone. Skambinkite 790-3141.

AVON

Užsidiirbkite ekstra pinigų pardavinėjant AVON. Informacijai apie pirkimą ar pardavimą kreipkitės angliškai tel. 470-5747. 24 hour answering service.
Equal Opportunity Employer M/F

By Owner

Brick Bungalow
Good location on 60th & Washington, 6 rms, 3 bdrns, w/closets, 1 1/2 bath, ultra-modern kit & bath w/built-ins, encl. fin. porch, fin. bsmt, w/bat, 2 car gar. Many extra's. Must see. Price reduced for immediate sale, but will consider offers. Call for appt.
776-5389

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama maisto krautuve su pilnu inventoriu. Gerai veikiantis biznis puikioje vietoje. Kreiptis į savininką nuo 8 v. r. iki 7 v. v. (angliškai) — tel. 581-6120.

MISCELLANEOUS

HYDE ELECTRIC

Air Condition Lines — 220 Lines. Electrical Updating Rewiring
Free Estimates
Tel. — 737-6574

AL'S FENCING

Residential • Commercial • Industrial
In business for 30 Years
Free Estimates
Tel. — 385-7824

WHITE GLOVE CLEANING SERVICE

Will Clean Your House-Apt-Condo
Call Before 2 p.m.
434-2469

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsukimę vamzdžiai išvalo mi elektrą. Pailikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai. Giminų išskaitimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Parduodamas — 6 kambarių medinis namas. Pastogėje galima įrengti daugiau kambarių 50 p. sklypas. 1/2 bloko iki autobuso ir krautuvų. Apžiūrėti galima skmad. nuo 12 iki 4 valandos popiet.

11116 S. Whipple Street

Atdaras apžūrėjimui sekmadienį nuo 12 iki 5 valandos popiet

3745 WEST 67 PLACE

3 miegamai, 2 vonios. Virš \$60,000

Skambinti (angliškai) 582-2777

7948 So. Pulaski Rd.

2 miegamai, A/C. Kilimai, užuolaidos, reikmenys. "Express" autobusas į "Loop". \$39,000.

Kreiptis angliškai tel. 767-1196 arba 445-9361

Privaciai parduodame mūrinių namų prie 65-tos ir Homan Avenue

6 kamb. 1-me aukšte, 3 kamb. viršuj. Baras rūsyje. Mūr. garazas. 34 p. sklypas. Kaina pagal susitarimą. Skambinti po 2 val. popiet tel. 776-4469

RE/MAX

paulius jasienevicius

No. 279. 55-ta ir Kolin apylinkė. Giminingom šeimom gyventi. 5-kių kamb. (2 miegamai) savininkui ir 3 kamb. butas šeimai arba išnuomavimui pajamom 2 maš. mūro garazas. Daug priedų St. Turibius parap. Skambinkite dabar.

No. 280. 55-ta ir Kildare 2-ju gamų mūr. namas 27 m. sentimo. Modern, virtuvė ir vonia. Baras rūsy. 3 "appliances" 1-me maš ga razas. Puikiam stovy. Labai svarus. St. Turibius parap. Skubėkit — skambinkite

No. 273. Kaip naujas, labai svarus 2-ju butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus 25 metų senumo. Atskiri sildymai gazu. 45 p. sklypas. 1/2 vonios rūsy 2 maš. mūro garazas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

No. 248. 3 butai — 53-ta ir Spaulding. Tik \$53,900. 6 kamb. 3 miegamieji savininkui. Pajamom 4 ir 3-ju kamb. butai. 2 maš. mūr. garazas. Naujesnis stogas ir centr. pečius. Alumin. papuošimai. Nebrangiai — tik \$53,900. Skambinkite dabar

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefoną. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nurodę namo vertinimą ir greitai parduoti, skambinkite

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7101

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

PLATINKITE "DRAUGĄ"

SAVAITGALIS LIETUVIŲ- GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIME

1985 m. gegužės 25-26 d. Harley viešbuty, Independence, Ohio, įvyko XV Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimas (PALGS).

Suvažiavimai prasidėjo kas dveji metai, kai 1957 m. suvažiavę gydytojai iš Amerikos ir Kanados Chicago įkūrė Šiaurės Amerikos lietuvių gydytojų sąjungą palaikyti ryšius sėkmingesnei profesinei ir visuomeninei veiklai.

1961-1963 metais, pirmininkaujant dr. S. Biežiui, buvo paruošta dirva Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos įkūrimui. Ji buvo įkurta 1963 m., švenčiant lietuvių daktarų draugijos 50 metų įsikūrimo sukaktį.

Lietuviai gydytojai, įkūrę minėtą sąjungą (PALGS), stengėsi dirbti ne tik profesiniais, bet ir visuomeniniais. Jie aktyviai dalyvavo Lietuvių Fondo kūrime, jie rėmė ir remia Tautos Fondą, Balfą ir kitus lietuviškos kultūros užmojus. Gydytojų draugijos skiria metines kultūrinės premijas, kurios puoselėja lietuviškas idėjas.

Tačiau pastaruoju metu stebint gydytojų veiklą, tenka konstatuoti, kad kurie pavargę reiškiniai, stoka to pirmą kartą entuziazmo visuomeniniam darbui. Gal tai vyksta dėl to, kad vyresniosios kartos gydytojai jau pradeda pasitraukti pensijon, o jaunesnieji kolegos vis labiau įsitraukia profesinėje veikloje, ypač universitetuose. Pagaliau neretai jų laiką absorbuoja šeimos reikalai. Taigi nereikia stebėtis, kad iš tolimesnių vietovių į PALGS ruošiamas suvažiavimas jų atvyksta mažiau nei anksčiau.

Darbo posėdis

Gegužės 25 d. ryto vyko gydytojų registracija, kuri ir parodė, kad gydytojai iš toliau atvyko mažumoj. Šiuo kartu nebuvo gydytojų ir kitų kontingentų.

Dr. J. Šonta, PALG sąjungos pirmininkas, atidarė posėdį. Dr. Dainius Degesys, PALG sąjungos sekretorius-izdininkas, perskaitė XIV PALGS suvažiavimo protokolo svarbesnius nutarimus, kuriuos suvažiavusieji atstovai priėmė be pataisų. Dr. J. Šonta pranešė, kas buvo nuveikta PALGS valdybos dve-

jų metų laikotarpį ir kaip buvo pasiruošta šiam suvažiavimui. Dr. Dainius Degesys perskaitė PALGS izdo stovį.

Dr. Pr. Sutkus revizijos komisijos vardu pranešė, kad patikrintos izdo pajamų ir išlaidų knygos, buvo vedamos tvarkingai ir visos sąskaitos atitiko izdo balansą. Izdo apyskaita buvo priimta vienvalsiai. Dr. V. Šaulys, „Medicinos“ žurnalo redaktorius, priminė, kad kai kurios gyd. draugijos laiku neatiskaitė už žurnalo prenumeratą, tačiau pastaruoju metu finansiniai reikalai pagerėjo ir tikimasi, kad jie nepablogės. Redaktorių skundėsi, kad su moksliniais straipsniais vėluojama gal ne iš blogos valios, nes jaunesniesiems kolegoms sunkiau rašyti lietuviškai, lengviau — angliskai.

Daugumas pasisakė, kad kol kas „Medicina“ turėtų lietuvių gydytojų reprezentuoti lietuviškai, nes medicinos žurnalų anglų kalboje turima net per daug. Jei jaunesnieji kolegos savo straipsnius negalėtų parašyti lietuviškai, tai anglų kalboje straipsnius reiktų parašyti lietuvių kalba, o tai turėtų ateiti pagalbon vyresnieji kolegos.

Dr. Šaulys siūlo, kad gydytojų draugijos turėtų paskirti korespondentus „Medicinos“ žurnalui, o taip pat turėtų pasirūpinti narių pakeistų adresų suradimu ir pranešimu „Medicinos“ administracijai.

Prof. dr. J. Meškauskas, Lietuvos medicinos istorijos redaktorius, pranešė, kad jo redaguojamas veikalas yra baigtas redaguoti. Dabar yra taisoma kalba, ruošiamasi spausdinimui. Manoma dėti fotografijų ir diagramų. Veikalas bus kietais viršeliais ir daugiau kaip 500 puslapių. Bus įdėta ir anglų kalba santrauka apie 30 puslapių.

Dabar prasidės finansinės problemos, nes turimų pinigų toli gražu nepakaks. Reikės pagalvoti apie piniginių vajaus telkimą. Reikėtų apklausti bibliotekas, kurios norėtų gauti šį veikalą ir laikyti naudojimui. Prenumeratos, rėmėjų ir mecenatų galėtų duoti supratimą apie veikalo tiražą dydį.

Dr. J. Daugirdas pranešė, kad rudens įvyks Mokslo ir Kūrybos simpoziumas, kuriame teks pasireikšti ir gydytojams.

Mandatų komisija pranešė, kad iš tolimesnių vietovių atstovų atvyko mažiau negu kitais metais. Kvietė nominacijos komisiją pranešti savo siūlymą dėl sekančios PALG sąjungos naujos valdybos.

Dr. M. Vyngantas nominacijos komisijos vardu pranešė, kad dvejų metų PALG sąjungos valdybą siūloma perkelti Chicago. Nominacijos komisija nutarė siūlyti: dr. J. Daugirdą — pirmininku, nariams — dr. A. Vanagūną, dr. P. V. Kisielių ir dr. Pr. Sutkų su direktoriato, revizijos komisijos ir garbės teismo nariais. Suvažiavę atstovai minėtą PALGS valdybos sudėtį vienvalsiai patvirtino.

Rezoliucijų komisijos vardu dr. Ambrozaitis pranešė, kad nutarimai bus paruošti ir baigiant suvažiavimą bus pranešti.

Suvažiavimo oficialus atidarymas

Po pietų 2 val. dr. J. Stankaitis, Ohio Liet. Gydytojų draugijos pirmininkas, atidarydamas suvažiavimą, kvietė kun. G. Kijauską sukalbėti invokaciją.

Po to sol. Irena Grigaliūnaitė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Dr. J. Šonta, PALGS valdybos pirmininkas, sveikino gydytojus ir svečius atvykusius į suvažiavimą, linkėjo visiems sėkmės.

Dr. Dainius Degesys, PALGS valdybos sekretorius-izdininkas perskaitė gautus sveikinimus raštu: Ronald Reagano, Amerikos prezidento, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininko V. Kamanto, Amerikos lietuvių bendruomenės pirmininko dr. A. Butkaus, Amerikos lietuvių tarybos pirmininko T. Blinstrubo, Lietuvos atstovo Washingtono dr. S. Backio, Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komiteto dr. K. Bobelio ir vyresniųjų kolegų, negalėjusių atvykti į suvažiavimą — dr. A. Matuko ir dr. J. Kriaučiūno.

Visuomeninio pobūdžio paskaitos

Pranešta, kad Linas Kojelis, atstovas prie Baltųjų Rūmų, dėl tarnybinių įsipareigojimų į suvažiavimą negalės atvykti, todėl jo paskaita apie lietuvių profesionalų vaidmenį visuomenėje neįvyks.

Tačiau įvyko labai įdomi paskaita prof. dr. Rimvydo Šilbajorio apie dabartinę Lietuvos literatūrą, vadinama avangardistų poezija. Poetai, atrodo, atsipalaidavę nuo sovietų varžtų, nesiekia jų propagandos, bet stovėdami arčiau gamtos ir pažindami Lietuvos istoriją, stengiasi rasti jose sau įkvėpimo. Prie tokių avangardistų priklauso J. Juškaitis, Vytautas Bložė ir Gintautas Patackas.

J. Juškaicio eilėraščių yra jaučiami neišsispildžiusių atsiminimų skausmai, kurie yra palyginami su rudėjančia gamta. Jis mėgina įsižiūrėti į gamtą ir į pasaulį, kad suprastų ir pajustų regimą tikrovę. Vytauto Bložės poezijoje atsispindi paprasta kaimo buitį, kuri supinama su istoriniais įvykiais ir legendomis. Jis yra originalus moraliniu žvilgsniu, nepriklausomus nuo oficialios vertybių sistemos. Jis sujungia politinę tikrovę su Prometejaus mitologija. Jis, kaip poetas, yra žengiantis būsimo tautos mito priešaky. Gintaras Patackas, jaunas poetas, savo avangardiškumu yra panašus į Bložę, tik jo poezija artinasi labiau prie klasikinės formos. Jo dieviškoji skaitykla žada viltį, o nedieviškoji — niekio. G. Patackas vieton sovietiškos pasaulėžiūros mini

visuotinę gyvybę ir mirties simbolizaciją.

Su avangardistų poezija dalinai pasireiškė Sigitas Geda, Algimantas Mikuta, Judita Vaičiūnaitė ir kiti. Jie visi norėjo ką nors naujo pasakyti apie žmogų, pabrėždami, kad kūrėjo asmeniško gyvenimo lyg ir nėra, tačiau jie kuria patirtį, kurios tikslas per save išreikšti kitus. Su panašiomis avangardistų idėjomis pasireiškė tremtyje Jonas Aistis, Radauskas ir net Tomas Venclova.

Po paskaitos buvo paklausiama, ar yra galimybė avangardistų poeziją skaityti „tarp eilučių“. Prelegentas tai patvirtino ir šandien jis buvo paitavęs net porą eilėraščių posmų.

Čia pat viešbuty buvo suruošta įdomi meno galerijos paroda, kurią galėjo lankyti gydytojai ir svečiai.

Gydytojų žmonoms ir svečiams Dunduras skaitė paskaitą apie prancūzišką vėlyną, kurio viešnios ir svečiai galėjo paragauti. Taip pat gydytojų žmonoms ir

svečiams buvo suruošta išvyka į Akroną apžiūrėjimui Stan Hyatt rūmų ir sodo.

Banketas — vakarienė

Po pietų 6 val. prasidėjo banketas su draugiškais pašnekesiais ir kokteiliais. Meninę programą atliko vyrų oktetas, vadovaujamas Rytio Babicko. Oktetas puikiai atliko Ramovėnų bei Jūreivių maršus, Gorino Arą ir daugelio kitų kompozitorių kūrinius, kurie žavėjo banketo dalyvius ir jie reikė jiems dėkingumą gausiais plojimai. Vakarienis metu grojo orkestras, kuris ir po vakarienes tęsė šokių muziką iki vėluos. Tenka pažymėti, kad vakarienė dalyvavo daug svečių iš Clevelando, kas rodo Ohio gydytojų populiarumą.

(Bus daugiau)

FILMAI AKVARIUME

Chicago akvariume, 12-ta gatvė prie ežero, būna ir filmų programa. Pvz. birželio 7 d. vakare buvo filmas apie banginius.

DRAUGAS, penktadienis, 1985 m. birželio mėn. 14 d.

A.†A. Vytautas Petrauskas 1930—1985

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1985 m. birželio 13 dieną, Scranton, Pa., netikėtai mirė architektas

Velionis bus pašarvotas Chicagoje penktadienį, birželio 14 d., Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street. (Tel. 476-2345).

Gedulingos šv. Mišios bus atnaušiamos Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje šeštadienį, birželio 15 d., 9:30 val. ryt. Gyvendamas Chicagoje velionis vadovavo Lituonikos skautų tautai ir priklausė Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai.

Nulūdę: Zmone Regina, dukterys Renata su vyru ir Dana su vyru, sūnūs Vytautas ir Renaldas su šeima.

A.†A. ALICIJA BIKNAITIENĖ

HINZAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė 1985 m. birželio 11 d., 12:30 val. popiet, sulaukus 67 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Jurbarko valsč., Banžinių kaime. Amerikoje išgyveno 34 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duklė Melanija Rushby, žentas Lynn, anukė Jessica, teta Adelė Šliažienė, jos vyras Bronius, pusbroli dr. Rimvydas Šliažas su šeima, pusseserė Sigita Mastro su šeima, mirusio pusbrolio Algimanto Šliažo šeima, ir kiti giminės Vokietijoje.

Kūnas buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje. Po apeigų koplyčioje ketvirtadienį, birželio 13 d., buvo nulydėta į Evergreen kapines.

Nulūdę: Duklė, žentas ir anukė.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

	American Travel Service Bureau, Chicago	\$200
	Dr. V. Dubinskas, Chicago	100
	Liet. moterų klubas, Omaha, NE	100
	Alex Pleny, Mississauga, Canada	50
	Jurgis Petkus, Los Angeles, CA	50
	Svetelai, Baltimore, MD	50
	Elzbieta ir Stasys Rudžiai, Worcester, MA	40
	Kun. Petras Kairiūnas, Calgary, Canada	35
	A. Baltrukėnas, Dania, FL	35
	Stasys Santvaras, No. Boston, MA	30
	Bronius ir Eug. Blinstrubai, Oak Lawn, IL	25
	A.A. gen. Petro Šniukštos vardu, Union Pier, MI	25
	Spaulda Bookstore, Waterbury, CT	25
	Z.J., Chicago	25
	Marija Ksečkauskas, W. Palm Beach, FL	22
	I. ir L. Sodeikai, Westchester, IL	20
	Stasys Būdas, Cedar Lake, IN	20
	A.J. Radzevich, Amsterdam, NY	20
	Dr. E. ir G. Vizinai, La Grange Park, IL	20
	Vytautas J. Žemaitis, No. Riverside, IL	20
	K. ir Vikt. Tauginai, Oak Park, IL	20
	James B. White, Avon Park, FL	20
	Ant. Ramanauskas, Daytona Beach Shores, FL	20
	A. Lukoševičiūtė, Grand Rapids, MI	20
	Kazimieras Jankūnas, Lodi, NJ	20
	Z. ir M. Dailidės, Brookfield, IL	20
	Projekto rėmėjams nuoširdus ačiū.	

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Interest

Paid and Compounded Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

TIK KĄ IŠEJO IS SPAUDOS
IDOMI KNYGA

KUNIGAS JUOZAS
VAILOKAITIS

Parašyta
Jono Sak-Sakovičiaus

Joje plačiai ir išsamiai aprašoma kun. J. Vailokaitis veikla prieš Pirmąjį pasaulinį karą per karą ir nepriklausomybės laikais. Ypač įdomiai aprašyta kun. J. Vailokaitis gyvenimas Sibire ir gyvenimo pabaiga bei mirtis Lietuvoje.

Knyga gaunama "Draugas", 4545 W. 69th Street, Chicago, IL 60639.

Su persiuntimu 9.50 dol.

Illinojaus gyventojai dar pridėda 64 ct. valstyjos mokesčio.

RADIO PROGRAMA

Suvestinė lietuvių radijo programų
Naujojo Anglijos

Radijo programos sukaudimais, vedovaujamas Steponas J. ir Valentinas Minkas, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. rytą per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, to paties stoties.

Perduodama vėliau pasirodanti šios stoties programa ir komentarijai, muzika, dainos ir laisvalaikio pasaka. Namie rikiuokite šios adreso:

71 Farragut Road,
So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-2315

Ten pat gaunamas ir dienraštis "Draugas".

APLINK MUS

x Danutė Eidukienė, buvusi vyriausia skautininkė, atstovauja skautų sąjungai PLB Švietimo ir tautinio auklėjimo komisijoje. Šiuo metu D. Eidukienė rūpinasi PLB anketų platinimu skautų tarpe.

x Jaunimo tautinių šokių ansamblis „Grandis“ su dideliu pasisekimu koncertavo birželio 12 d., trečiadienį, St. Petersburg, Fla. Po koncerto jaunimas aplankė „Bush Gardens“, „Walt Disney World“, „Magic Kingdom“ ir „Epcot“ centra. Chicago „Grandis“ grįžta birželio 17 d., pirmadienį, 1:30 val. ryto. Autobusas atvažiuoja prie Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios. Kad jaunimui nereikėtų laukti nakties metu gatvėje, prašome tėvus tuo metu būti prie minėtos bažnyčios.

x PLB lietuvių anketa yra platinama visiems lietuviams ir lietuvių kilmės asmenims nuo 15 metų amžiaus iki senatvės. Anketa yra siekiama sužinoti apie lietuvių kilmės asmenų pasaukyje tikrą padėtį ir nuomones. Šią anketa paruošė keturi mokslininkai komisija, kuriai pirmininkauja kun. dr. Kęstutis Trimakas ir nariai yra dr. Dalia Katiliūtė-Boydston, dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė ir dr. Tomas Remeikis. Anketa yra dalinama per LB apylinkes, mokyklas, organizacijas. Prašoma visų lietuvių šią anketa susidomėti ir ją užpildyti.

x Gauta žinia iš Lietuvos, kad Kaune mirė daktaras chirurgas Justinas Gimžauskas. Jo žmona dantų gyd. Vaidevė Šilkaitytė mirusi prieš keletą metų. Draugai ir kolegos prašomi prisiminti juos maldoje.

x Už a.a. Reginą ir Nikodema Reikalus, minint jų tragiškos mirties pirmasias metines, šv. Mišias bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje birželio 15 d., šeštadienį, 9 val. ryto.

x Lietuvių ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysime Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvykimas gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugpjūčio 20 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787.

x Norite pakeliauti po egzotiškas pasakų salas? Kvietimas prisidėti prie mūsų ekskursijos, kuri išvyksta rugpjūčio mėnesio 29 d. Keliausite su lietuviais, aplankysite Japoniją, Formosą, Singapūrą, Bankoką ir Hong Kongą. Dėl informacijos ir rezervacijų kreipkitės į Birutę Zalatorienę, Travel Advisers Inc. 1515 N. Harlem Ave., #110, Oak Park, Ill. 60302, tel. 312-524-2244. Filma apie šią ekskursiją bus rodoma Ateitininkų namuose, Lemonte, birželio mėn. 15 d. 2:30 val. popiet. Kvietime visus.

ARAS
Dengiamieji ir taisomieji darbai
Su aukštu patyrimu esame apdirbami patys prižiūrimi darbai
ARVYDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. v.
tel. 434-9655

x Astrai ir Edvardui Andriusams birželio 2 d. gimė sūnus Danielius Tomas. Juo džiaugiasi seneliai Marija ir Engelbertas Andriusai, Aldona ir Pranas Totoraičiai ir vyresnysis broliukas Justinas.

x Moterų sąjungos 46-tos kp. susirinkimas buvo birželio 8 d. Marijonų salėje. Pirmininkei Jean Pargauskienei neatvykus, vicepirmininkei Barbara Zay pravedė susirinkimą. Buvo išrinktos delegatės į Moterų sąjungos seimą: Emilie B. Prose, Frances Urnežis, Helen Kodis ir Anna Kuizin. Nuosirdžiausia padėką šeimininkėms Emilie Prose ir Estelle Kamenske už vaišes ir už pavadavimą Helen Potts, kuri netikėtai prie muzikos šokdamas susilaužė šonkaulį ir negalėjo susirinkime dalyvauti. Sekantis 46 kp. susirinkimas įvyks spalio mėnesį.

x Laima Kaušaitė ir Rimas Bacevičius birželio 8 d. buvo sutuokti Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Jų jungtuves lietuvių kalba palaimino klebonas kun. V. Zakarauskas. Šv. Mišių metu giedojo Operos vyrų choras, nes jaunojo tėveliai Stasė ir Juozas Bacevičiai yra kasmetiniai mūsų Operos mecenatai, o Antanina ir Petras Kaušai taip pat dažnai remia Operos pastatymus. Operos sol. Margarita Momkienė pasigėrėtinai atliko du solo kūrinius, palydint vyrų chorui, op. sol. Algirdas Brazis įspūdingai sugiedojo taip pat dvi giesmes. Dirigavo Alfonsas Gečas, o vargonais grojo Alvydas Eitutyte. Beveik pilna bažnyčia žmonių gėrėjosi puikiu Operos giedojimu ir jaunąja pora, jų septynių porų paldovais ir iškilminga šventiška nuotaika.

x J. Damušienė, O. Abramaitienė, A. Juozėvičienė, I. Polikaitienė ir M. Salikienė dirba Ateitininkų kongreso banketo komisijoje ir rūpinasi, kad vakaro svečiai būtų maloniai sutikti. Kongreso įvyks Chicago rugpjūčio 30 - rugsėjo 2 dienomis.

x Vincas Kazlauskas, Los Angeles, Cal., atsiuntė 40 dol. čekį su tokiu prirašu: „Siunčiu mažą dovanėlę mielam „Draugui“ jo sukakties 75 m. proga“. Labai ačiū už realią auką.

x ZARASIŠKIŲ Klubu narių paskutiniame mėtiname susirinkime, įvykusiame š.m. kovo mėn. 24 d., buvo išrinkta nauja klubo valdyba, kurios nariai pasiskirs tie pareigoms sekančiai: pirmininkas — A. Navardauskas; vicepirmininkas — V. Navickas; sekretorius — S. Rudokas; izdininkas — J. Krumplys.

Šių metų birželio mėn. 16 d., 12 val., Šaulių namuose, įvyks klubo piknikas ir klubo 50-ties metų sukakties minėjimas. Nariai ir svečiai maloniai prašomi gausiai dalyvauti.

Sekretorius (pr.)
x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x Lietuvių dėmesiai. Buvusi Roger's dabar Roger's S & B Valykla persikėlė į 3009 West 63rd Street. (Tuoj į vakarus nuo Sacramento gatvės). Suzy, baigusi Hong-Kong siuvimo mokyklą, yra pataisyti specialistė. Darbas garantuotas, kainos labai prieinamos. Visi kviečiami įsitikinti. Valandos kasdien nuo 8 val. ryto iki 7 val. vak.; šeštadieniais nuo 8 — 5 p.p. Telefonas: 925-1008. (sk.)

Lietuvių Kat. Labdaryų sąjungos tarybos ir valdybos narių dalis posėdžio metu. Iš kairės L. Volodka — izdin., dr. V. Narutis, M. Kasniūnas — sekr., A. Kazlauskas — vald. pirm., dr. L. Sidrys — tarybos pirm.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DARIAUS IR GIRĖNO MOKYKLA

Mokslo metams einant į pabaigą, Dariaus ir Girėno mokykloje dar buvo prarastos paskutinės kultūrinės programos. N. Mackevičienė kalbėjo apie laikraštį. Laikraštis, spausdintas periodinis leidinys, teikiantis skaitytojams operatyvią informaciją, nuo kitų periodinių leidinių (biuletinių, žurnalų) skiriasi formatu, apimtimi, nebrošiuota forma, periodišku. Pagal periodiškumą laikraščiai paprastai skirstomi į dienaščiū, savaitraščius, dvasiaitinius laikraščius. Pirmasis laikraštis pradėtas leisti Kinijoje 725 m. Lietuvoje pirmasis laikraštis ėjo lenkų kalba. („Kurier Litewski“ 1760). Pirmasis laikraštis lietuvių k. „Nusidavimai Dievo Karalystėje“ — pradėtas leisti 1823. Karaliaučiuje.

Po trumpo įžanginio žodžio N. Mackevičienė 7 ir 8 sk. mokiniams aiškino apie mokyklų laikraščių darbą ir svarbą mokyklos gyvenime. Mokyklos laikraščiuose atsispindi visos mokyklos gyvenimo ir jų veikla. Medžiaga reikia rinkti labai atidžiai ir kruopščiai. N. Mackevičienė demonstravo mokiniams, kaip yra sudedamas pirmasis laikraščio puslapis, kaip reikia atrinkti medžiagą, apie spausdintą darbą. Mokiniai buvo skatinami domėtis spauda ir

x „Draugo“ skaitytojų skaičiui padidinti ir naujiesiems skaitytojams surasti skelbiama speciali nuolaida. Vieneriems metams naujiam skaitytojui tekinuoja tik 32 dol. Galima „Draugą“ užsisakyti savo vaikams, anūkam, giminiams ar kitiems, dar neįsirašantiems, kurie gali su pačiu dienraščiu ir jo šeima geriau susipažinti (pr.)

x Chicago Lietuvių Tarybos baitsių birželio tremimų minėjimas, pirmininkaujant Matildai Marcinkei įvyks šia tvarka: Sekmadienį, birželio 16 d. 10:15 v. vėliau pakelimas Marquette Parko par. aikštėje. 10:30 v. pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje. Iškilmingas šv. Mišias atnašauja ir pamokslą sako kleb. kun. A. Zakarauskas. Gieda par. choras, dir. A. Linas, vargonais groja A. Eitutyte. Solistė — A. Giedraitienė. 10:00 v. pamaldos Liet. Evang. Liut. Tėviškės par. bažnyčioje, kurias atlieka vysk. A. Trakis. Tuojau po pamaldų — 12 val. Švč. M. Marijos par. salėje akademija. Kalbės Mažosios Lietuvos veikėjas Martynas Gelžinis. Meninę dalį išpildys dainininkė — gitaristė Jūratė Tautvilaitė ir deklamuos Agnė Kizienė. Lietuvių visuomenė, spaudos atstovai ir organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos vėliavų pakėlime ir pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

Chicago Lietuvių Taryba (pr.)
Dariaus ir Girėno lietuviškos mokyklos III ir IV skyriaus mokiniai atlieka programą Motinos dienos minėjime.

spaudos darbu, dar tebesant mokyklos suolo.

Su elektroninėmis skaičiavimo mašinomis (kompiuteriais) 5 ir 6 sk. mokinius supažindino T. Bogutienė. Ji pirmiausia apibūdino elektroninių skaičiavimų darbą. Pagal veikimo principą ir sprendžiamus uždavinius elektr. skaičiavimas skiriasi nuo analoginės, skaitmeninės ir hibridinės mašinos (tai kelių skaičiavimo mašinų kompleksas, operuojantis ir analoginiais ir skaitmeniniais dydžiais, kurių pirmosios dvi mašinų rūšys priimtiniomis sąlygomis atskirai išsprendi negali). Elektroninėms mašinoms vis daugiau galima perduoti log. funkcijų, didžiulės apimtys uždavinių ir spėsti dirbtinio intelekto problemas. T. Bogutienė turėjo paruošusi kelis žaidimus, kuriuos ji demonstravo mokiniams ir paaiškino, kaip tai yra atliekama. Po to ji leido mokiniams su mašina patiemis juos atlikti.

2, 3, 4 sk. mokiniams dr. J. Augius aiškino apie saulę ir jos energiją. Jis sakė, kad saulė, t.y. žvaigždė, esanti arčiausiai žemės. Saulę yra nevie-nalytis dujų plazmos rutulys. Jau nuo senų laikų žmonės ėmė skaičiuoti laiką pagal saulę. Vėliau buvo pagaminti prietaisai — saulės laikrodžiai. Lietuvoje jie buvo pastatyti ant pastatų, garsiausi buvo: Šiaulių bažnyčios, Pažaislio ansamblio, Radvilų parko (Kėdainiuose). Vis daugiau ir plačiau saulės energija yra panaudojama praktiškais tikslais, kaip yra statomos saulės elektrinės, kur saulės spinduliai surenkami ir nukreipiami į garo katilą. Jame susidaro garas vartojamas turbogeneratoriams sukurti. Saulės gelintuvai, tai įrenginiai vandeninio gelintuvų, panaudojant saulės spinduliavimo energiją. Saulės jėgainė, kuri verčia saulės spinduliavimo energiją šiluminę arba elektros energiją. Taip pat saulės energija pradėta plačiai naudoti namų šildymui. Dr. J. Augius buvo atsinešęs įvairių prietaisų ir demonstravo mokiniams.

5 ir 6 skyrių mokiniams dr. A. Glevckas aiškino, kad žmogaus akis yra sudaryta iš

akių obuolio, regimuosiu nervu sujungto su galvos smegenimis ir pagalbiniais organais: akies prietaiso ir akių judančių raumenų. Kraujagyslių dangalą sudaro rainelė, joje yra pigmento, nuo kurio priklauso akių spalva. Dr. A. Glevckas aiškino apie akių ligas ir jų priežastis.

Darželio ir I sk. mokiniams R. Saib aiškino apie įvairias žemės formas: salas, pusiasalius, ugnikalnius. Papasakojė, kaip per eiles metų keičiasi žemės formos: vienos salos išnyksta, kitos atsiranda. Mokiniai iš molio lipdė, spalvino ugnikalnius, salas, pusiasalius.

7 ir 8 sk. mokiniams R. Lapšienė supažindino su ekslibrisais (lot. ex libris — iš knygos), knygų ženklas (dažniausiai meniškasis popieriaus lapelis su savininko asmenvardžiu, inicialais, įstaigos pavadinimu), klijuojamas viršelio vidinėje pusėje. Kai kada ekslibrisai vadinami ir knygos savininką nurodantys įrašai, spaudos stampai, vinjetės. Seniausias žinomas ekslibris yra egiptiečių žydrai mėlyna fajansinė lentelė su tamsiai mėlynu tekstu (1400 pr. Kr.). Atsiradus spaudai, ekslibris pradėta raižyti medyje, vėliau varjje, spausdinti lapeliuose ir klijuoti knygos priešlapiuose. Lietuvoje seniausias žinomas ekslibris yra žygimanto Senojo bibliotekos superekslibris (1518). J. P. Sapiegos (apie 1658), Jono Kazimiero (1670). Abu vario raižiniai. Vėliau ekslibris kūrė M. K. Čiurlionis, G. Bagdonavičius, M. Bulaka, P. Rimša, K. Simonis ir kt. R. Lapšienė buvo padariusi iš kamščių įvairių antspaudų ir mokiniai kiekvienas sau, individualiai, bandė pasidaryti savo ekslibrisus.

2, 3, 4 sk. mokiniams S. Mikrutienė, vaistinė, aiškino apie vaistus, pradedama: nuo vaistų kilmės, geri ir blogi vaistai ir kas juos gali duoti. Vaistas yra priemonė gydyti žmogų ar gyvulį. Mokslas apie vaistus yra labai senas. Gydomosios žolės ir šaknelės viduramžių vaistinėje vaidino didžiausią rolę. Vietos gydymieji augalai buvo auginami prie vaistinių esančiuose darželiuose. Seniausioji gydomoji žolė buvo šalavijas.

Dariaus ir Girėno lietuviškos mokyklos III ir IV skyriaus mokiniai atlieka programą Motinos dienos minėjime.

CHICAGOS ŽINIOS

KARDINOLAS IR INFORMACIJŲ ŽMONĖS

Chicago kardinolas J. Bernardinas birželio 12 d. sukvietė laikraštininkus, radijo, TV darbuotojus į vadinamas komunikacijų dienas iškilmes. Jos prasidėjo šv. Mišiomis Šv. Vardo katedroje. Jas aukojė kardinolas su keletu savo aukštųjų pareigūnų kunigų. Giedojo katedros choras bei dalyvavo orkestras. Pamoksle kardinolas priminė spaudos aukštą atsakomybę, ypač atkreipdamas dėmesį į jaunimo ugdymą. Po Mišių, katedroje buvo įteiktos dovanos penkiems moksleiviams, labiausiai pasižymėjusiems spaudos srityje. Dovaną gavo ir Marijos aukšt. mokyklos auklėtinė Kathleen Dowd, o studentei Jennifer Hicks suteikta stipendija studijuoti komunikacijų mokslus. Už pasižymėjimą komunikacijų darbuose pagerbti trys profesionalai: WGN - TV tarnautojas Fr. Thomas (dabar jau miręs), seselė Christine Heintz ir red. Joseph Kozak.

NETEKĖJUSIOS MOTINOS

Netekėjusių kūdikių laukiančių mergaičių globa Illinois mokesčių mokytojų kainuoja 835 mil. dolerių per metus.

NAUJI AUTOBUSAI

Chicago birželio 7 d. gavo 362 naujus autobusus. Juose nėra vėsinimo įtaisų, bet atidarami langai keleivių atgavai.

BROLIS NEBEIŠGELBĖJO

Vietnamo pabėgėlis Vo Tien Due, 32 m. mirė Loyolos universiteto ligoninėje. Jį gelbstint buvo iš Vietnamo atgabentas jo brolis ir kaulų smegenų dalis iš sveikėjo brolio buvo persodinta sergančiam, bet ta operacija jau nebeįsigelbėjo gyvybės.

Po kunigo maldos — prasmingų minčių invokacijos, po skanių pietų, kurias visada pasižymi Tautiniai namai, tėvystė didžiudamasis Algis Modestas pristatė krikšto tėvus: Saulių Modestą — brolio Edvardo sūnį ir Laurą Putrūtę — Violetos Modestienės (kūdikio motinos) pusseserę. Dainos, valiaivimai, ilgiausių metų linkėjimai po Alekso Sauliaus krikščioniško įplietinimo, sveikinimai krikšto tėvams ir kūdikių tėvams.

Algis ir Violeta Modestai yra aktyvūs jaunųjų akademikų veikloje, ypač korp! Neo-Lithuania. Violeta vaistininkė, Algis — chemijos inžinierius, pasižymėjęs išradimais. Algio vadovaujamas orkestras šiais metais mini 25 metų sukaktį. Jis buvęs dainų ir šokių švenčių muzikinės dalies vedėjas, tų švenčių orkestrų dirigentas. Muzika yra jo laisvalaikio pomėgis. Be to, daug laiko skiria vaikais su jaunaisiais akademikais. Modestų namuose visados gyvas judėjimas: ten renkasi jaunimas, vyksta orkestro repetitijos, įvairūs pasitarimai. Algis, lyg tas obuolys, kuris netoli nuo obels nukrenta. Jis gimė ir augo tėvų Genovaitės ir Cezario namuose, kurių durys visados buvo atdaros visuomeniniam gyvenimui ir veiklai, kurie visada gyvai reikėsi lietuviškoje dirvoje, iškėlė ir įgyvendino įvairių sumanymų. Algis, sešes tautinės veiklos vežimą, dabar pats jį tempia į aukštą kalną.

Naujagimiu, pirmuoju anūku Alekso Sauliumi džiaugiasi inž. Alfa ir Stefania Burakai, ir trečiuoju anūku Cezaris ir Genovaitė Modestai.

V.K.